

JELOVICA

Jelovica ob vstopu v novo leto

Kaj nas čaka v letu 1989

Pred nami je leto 1989, v katerem naj bi se pričele pomembnejše uveljavljati tržne zakonitosti, kar seveda pomeni, da bo gospodarska situacija zaostrena prav tako kot dosedaj. Nas seveda zanima, kaj čaka Jelovico v prihodnjem letu. Ko delamo ocene za drugo leto, se zavedamo predvsem dejstva, da bo najtežje prodati proizvedeno blago, saj bo naslednje leto domače povpraševanje še manjše kakor letos, bitka med proizvajalci pa se bo odvijala predvsem na področju cen in dajanja drugih ugodnosti pri prodaji.

Zato bo v letu 1989 zelo pomembna naloga, kako bomo prisotni na trgu, in kako se še bolj približati kupcu. To pa pomeni neve in izboljšane proizvode, popoln asortiman, reklamo, pa tudi še kakšno novo predstavništvo. Skratka, bitka za kupca bo drugo leto ena glavnih nalog poslovanja v Jelovici.

Drug problem, ki nas teži in nas bo tudi v bodoče, je stalno poviševanje cen glavnih materialov, ki presega vse razumne meje. Ena od rešitev je v tem, da bomo pričeli uvažati več surovin, čeprav so obremenjene s 35–50 % uvoznih dajatev, kljub temu pa jih je vedno več, ki so cenejše kot doma. Seveda pa tudi porast deviznega kurza in splošen nivo cen na eni strani in višina plač na drugi strani pomenijo, da vseh povišanj stroškov ne bomo mogli prenesti na kupce, pomembnih notranjih rezerv pa imamo vedno manj. Iz navedenih predvidenih dogajanj na področju nabave in prodaje sledi, da se bomo morali še bolj prilagajati trgu. Če ne bomo prodali vsega proizvedenega, bomo morali proizvodnjo **tudi zmanjšati ali ustaviti** z vsemi posledicami, ki iz tega sledijo, saj je kopičenje zalog najslabša varianta.

Eden od glavnih ciljev, ki pa je posledica in ne vzrok, pa je finančno stanje, saj smo prezadolženi. Obresti pa predstavljajo za nas vedno pomembnejšo postavko v stroških in če bo šlo tako naprej, bodo kmalu najpomembnejša. To bo najtrši oreh za nas, pa tudi

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

LETO XVII ST. 9–10

DECEMBER 1988

IZ VSEBINE

- Novoletna anketa med delavci
- Kaj menijo poslovodje o prodaji
- Učenci osnovne šole obiskali Jelovico
- Naši tridesetletniki
- Mladina izvolila novega predsednika
- Računski center bo povezal Jelovico
- Na obratih bi radi več delali

ostalo gospodarstvo, čeprav so scenariji na tem področju bolj črni.

Iz vsega tega sledijo glavne usmeritve za leto 1989, ki so preprosto rečeno naslednje:

- rahlo povečati proizvod-

njo ob boljšem prilagajanju trgu

- ne večati števila zaposlenih

— bolj se usmeriti v izvoz na vseh področjih, kjer je to možno in kjer pokriva mo vsaj izdelavne stroške

- usmerjati se v uvoz tam, kjer je to ugodnejše

SREČNO NOVO LETO

- voditi ofenzivno prodajno politiko v cilju prodaje proizvedenega in zmanjšanja zalog
- izgrajevati informacijski sistem na področju prodaje, ki bo dal hitre in učinkovite podatke
- izboljšati likvidnostno situacijo preko tekočih in dolgoročnih ukrepov
- uveljaviti nov pravilnik o nagrajevanju
- izvajati le nujne investi-

cije in vzdrževalna dela in krepiti obratna sredstva.

To je le nekaj osnovnih nalog, ki so po mojem mnenju najpomembnejše. V upanju, da jih bomo vsaj delno uspešno obvladali, želim vsem sodelavcem in njihovim bližnjim zdravo in uspešno 1989.

Direktor DO
Matjaž Čepin

Novosti iz naših obratov

– Obrat Gorenja vas

Premalo dela za dosego plana

Na obratih, posebno tistih „dislociranih“ se zmeraj kaj dogaja. Tako je tudi v Gorenji vasi, kjer se zadnji čas vsi po vrsti jezijo. Ne znajo povedati, na koga naj se, saj je na enega krivca kar težko pokazati. Resnica pa je vseeno boleča. Na obratu jim že kar nekaj časa primanjkuje lesa (moralov) za nadaljnjo obdelavo oken, ki jih predhodno naredi na Sovodnju. Tako je ta obrat Gorenja vas stalno pod letnim planom, čeprav trdijo vsi po vrsti, da bi ga zagotovo izpolnjevali, če bi bilo vse v redu.

Precej časa so imeli težave z delavci, ker jih je primanjkovalo, sedaj pa jih je številčno dovolj in bi lahko naredili dovolj. Če... In če se bo vse to le uredilo, potem pa jih je le nekoliko strah prihodnjega leta. Takrat namreč odhaja v zaslužen pokoj kar nekaj izre-

dno dobrih delavcev, tistih pravih mizarjev, ki so na tem obratu že od vsega začetka. Njihovo odsotnost, to zatrujejo, bodo zelo težko nadoknadili. So pač znali to, kar sodobna šola nikogar več ne nauči, kasneje pa mladi delavci tudi nimajo priložnosti, saj se vsi več ali manj specializirajo, in tako nikdar niso pravi mizarji, pa čeprav imajo tak uraden naziv.

Zadovoljni pa so na obratu tudi zaradi urejenega parkirišča, ki so ga pridobili pred kratkim in je tudi asfaltiran. Z dobrim sodelovanjem s krajevno skupnostjo so ta problem po dolgi letih uredili, prihodnje leto pa bodo poskusili urediti le še mejno zemljišče (izravnavo), „potem pa bo zemljiških posegov in gradnje zidov za naš obrat za kar nekaj časa dovolj. Na vrsto morajo priti stroji, ki jih bo potrebno čim hitreje in več zamenjati,“ pravi vodja obrata Jože Demšar.

j.č.

– Obrat Sovodnji

Prostor ostaja največja ovira

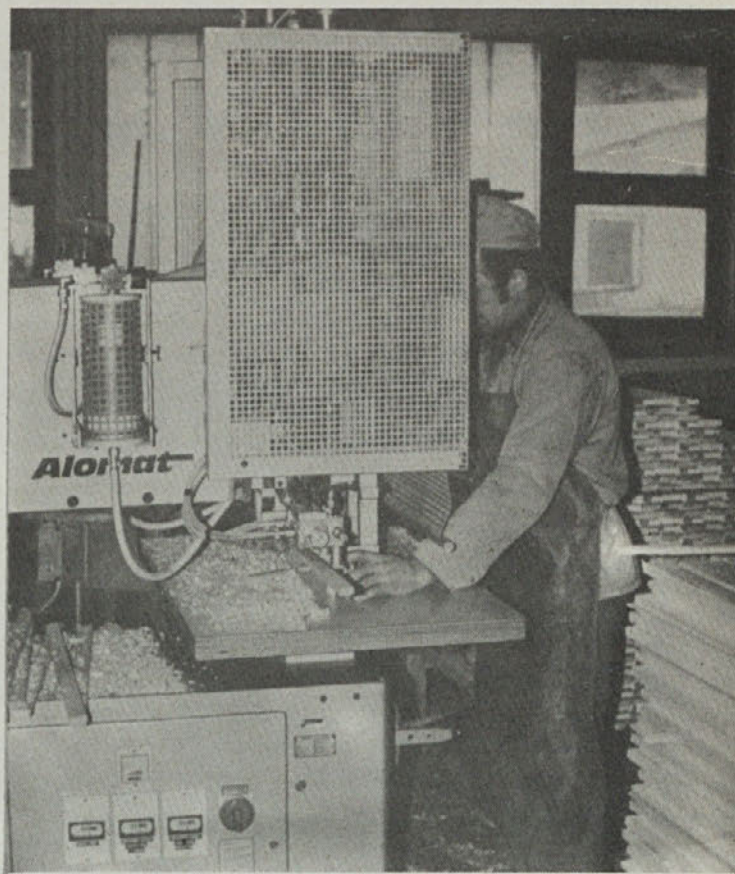
V tem letu, še posebno pa v zadnjih mesecih je bilo na Sovodnju podobno kot v Gorenji vasi preveč zastojev v proizvodnji. Včasih so naredili preveč, drugič pa premalo okenskih kril, za večino teh težav pa niso bili krivi sami. Imeli so manj zaposlenih delavcev kot prejšnja leta, naredili pa so enako količino izdelkov. Zadnji čas pa so tudi težave, ker je zastoj pri izvozu

nekaterih izdelkov, ki jih izdelujejo prav tu na Sovodnju. Zato bodo kot rešitev proizvodnje delali vrtno garniture. In kako bo potem v prihodnjem letu, smo povprašali obratovodjo Mirka Kalana:

„Mislim, da prav posebno veliko novega ne bo. Seveda imamo veliko želja, med katerimi velja omeniti predvsem napore za dokončno odstranitev naše največje težave – prostorske

stiske. Sedaj namreč pogosto zapremo cesto, ko razkladamo ali nakladamo kamione. Kar nekam predolgo pa tečejo razgovori o odkupu sosednje hiše, kamor naj bi se preselil naš obrat za družbeno prehrano. Seveda pa bi radi dobili tudi kakšen nov stroj. Pred časom smo denimo dobili nov stroj

Alomat za krpanje grč in moram reči, da je bil to za naš obrat kar pravi mali praznik. Drugače pa moramo stalno predstavljati in popravljati stare stroje, kar seveda ni najbolje za dobro proizvodnjo. Nič ne rečem, delo teče, vendar stroji se obnavljajo prepočasi in to spremeniti v prihodnjem letu – to bi bila naša največja želja.“

Ta Alomat – stroj za krpanje grč – je po dolgi letih edini novi stroj, ki je osrečil delavce na obratu Sovodnji. Saj ni da bi kritizirali, vendar modernizacija tovarne bi morala malo bolj zajeti tudi oddaljene obrate.

– Obrat Predvor

Največja skrb – kako doseči polno zaposlitev

Pogovarjali smo se z vodjo obrata, Janezom Umnikom:

„Žaga ima dela dovolj, saj je hlovov dovolj, tako da normalno obratuje. Zmanjšuje se proizvodnja podbojev, omaric in kovinskih izdelkov in to od oktobra dalje. Tudi plan za leto 1989 se bo glede na letošnjega zmanjšal, in sicer na predlog prodaje, češ da se prodaja teh izdelkov zmanjšuje. Zaradi tega smo za določen čas šest naših delavcev premestili na obrat Kranj.

Menimo pa, da to ni prava odločitev, saj je škoda za našo proizvodnjo, kajti nova hala ni dovolj izkoriščena, saj

se proizvodnja zmanjšuje, stroški pa ostajajo isti. Seveda, vzporedno s tem tudi režijski delavci na našem obratu niso več polno zaposleni.

Dobili smo tudi nekaj dodatnih del. Za obrat Kranj izdelujemo lamele za gibljiva polkna, sedaj pa smo mesec dni izdelovali tudi kompletne stene za izvozne montažne hiše. Predlagamo, da se za naš obrat poišče še kakšno dodatno delo. Možnost vidimo v izdelavi raznih sestavnih delov za ostale obrate.

Kljub trenutnemu zmanjšanju proizvodnje pa bo postavljeni plan za letošnje leto dosežen.“

D. M.

Kljub pomanjkanju delavcev —optimisti

Pogovarjali smo se z vodjo obrata, Antonom Zupanom:

„Planskih zadolžitev že par mesecev nismo izpolnili predvsem zaradi pomanjkanja delavcev. Vse leto nam manjka od 4 do 6 ljudi. Lahko rečemo, da je vzrok za to v neprimerni kadrovski politiki za obrat Kranj, saj starejši delavci počasi odhajajo eden za drugim v pokoj, ne zaposlujejo pa na mesto njih dovolj mladega kadra. Žal se bo pomanjkanje delavcev nadaljevalo še v naslednjem letu, saj prav sedaj štirje mladi odhajajo na službenje vojaškega roka, pa bo najprej potrebno poiskati nadomestilo za njih.

Glede same proizvodnje lahko rečemo, da stvari napredujejo pospešeno, z novim gibljivim polkonom ni tehnoloških pro-

blemov, žal pa so problemi s kvaliteto lesa.

Glede na to, da so v veljavi novi normativi za celotno proizvodnjo, je štart v novo leto bolj optimističen tako glede kadrov kot tudi glede doseganja plana. K temu bo oziroma je pripomogla tudi odločitev, da lamele za gibljiva polkna proizvajajo na obratu Pred-dvor.

Ugotavljam, da bi marsikateri nevednosti pri razporejanju polken po poslovalnicah rešili s pravilnim in realnim planiranjem mesečne proizvodnje po strukturah in po količini. Predvsem pa moramo v prihodnjem letu zagotoviti vsem vse pogoje za doseganje vseh zastavljenih zadolžitev.”

D. M.

Poslovanje v oktobru

Predvsem dobra prodaja

Značilnost zadnjega meseca je preseganje (bruto) plana prodaje, če ga merimo z zaračunano prodajo po polnih prodajnih cenah. Na izboljšanje likvidnosti ta rezultat ni vplival, ker ni bilo ustreznih prilivov (odložena plačila, popusti itd.). Proizvodnja stavbnega pohištva ostaja na istem nivoju; povečuje se proizvodnja montažnih objektov. Ob tako slabi likvidnosti se dodatno zadolžujemo in zaloge še vedno financiramo s krediti.

PROIZVODNJA

V oktobru smo dosegli proizvodni plan z 90 % in doseženi rezultat 10-mesečnega obdobja s 94 % planiranega. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je obseg proizvodnje za 1 % večji.

Grupa proizv.	v NU					
	Dosež. I—X/87	Plan I—X/88	Ind. 2/1	Dosež. I—X/88	Indeks 3/2	3/1
	1	2		3		
Primar. proizvod.	116.997	109.008	93	118.805	109	102
Proizv. SP	650.872	721.255	111	656.358	91	101
Proizv. MO in oblog	88.258	93.465	106	91.513	98	104
Montaža in servis	54.508	49.012	90	50.477	103	93
SKUPAJ DO	910.635	972.740	107	917.153	94	101

V obdobju presegajo plan vsi obrati primarne proizvodnje razen sušilnice v Preddvoru ter obrat oken in obrat podbojev in omaric v Preddvoru. Z intenzivno proizvodnjo za izvoz v zadnjih mesecih bo presežen tudi plan na obratu montažnih objektov. Obrat, ki je v zaostanku in povzroča preglavice pri sortiranju prodaje, je obrat polken, vsi ostali pa se moramo prilagajati potrebam tržišča, s čimer ni mišljeno zmanjševanje obsega proizvodnje, ampak skrajšanje rokov izdobe naročil za artikole, ki primanjkujejo.

Program	Plan	Doseženo	Indeks	Indeks 88/87
Okna	322.859	312.433	97	98
Vrata	203.885	181.057	89	105
Podboji	54.582	55.234	101	136
Senčila	112.067	93.309	83	111
Obloge, ostalo	48.211	41.899	87	62
Montažni objekti	67.921	62.850	93	113
Skupaj (brez prim. in storitev)	809.525	746.782	92	100

Ob sicer povečani stopnji zaposlenosti v zadnjih mesecih (novi delavci in nadurno delo) je produktivnost še vedno večja od lanske leto, ker je poprečno stanje zaposlenosti v desetih mesecih še vedno nižje od lanskega leta.

PRODAJA IN ZALOGE

Dober rezultat realizacije v prodaji v oktobru je bil dosežen predvsem v lastni trgovski mreži (+ 15 %) in v izvozu stavbnega pohištva (+ 135 %), kar je vplivalo na preseganje mesečnega plana za 11 % in izboljšanje rezultata obdobja desetih mesecev na zaostajanje za letnim planom 9 %. V primerjavi s preteklim letom je bil slabši rezultat, ker indeks 301 ne pokriva inflacijskega povečanja cen v primerjavi obeh obdobjih. Nekatere poslovalnice so še vedno nadpovprečno uspešne: Škofja Loka s predstavništvom, obmorske Zadar, Šibenik in Split ter Dečane. Ta imajo ugoden letošnji rezultat in nadpovprečno rast prodaje glede na preteklo leto. Primerjalno na plan in lanske rezultate je najslabša poslovalnica Pula, sledijo Sarajevo, Stara Pazova, Niš, Zagreb, Bar. Zanimivo je, da imajo te poslovalnice DOBRE prodajne pogoje (ustrezne prostore oziroma smo vanje vlagali lastna sredstva).

Ugodna oktobrska prodaja je znižala količinsko zaloge in ob ustreznem prilagajanju proizvodnje se bo morala struktura zalog izboljšati v korist artiklov, ki so prodajno bolj zanimivi (okna, polkna ipd.).

V zalogah gotovih izdelkov se je znižalo stanje v poslovalnicah, povečalo pa v centralnih skladiščih. Povečala se je tudi zaloga nedovršene proizvodnje in s tem tudi celotno stanje zalog v primerjavi s preteklim mesecem.

INDIREKTNI STROŠKI

Zaradi tekočega revaloriziranja zalog po doseženih cenah v obdobju poslovanja vnašamo v tekoče stroške obdobja samo še revalorizacijo amortizacije, ostali stroški porabe so zajeti v okviru direktnih stroškov. Zaenkrat so doseženi stroški v okviru planiranih (rebalansa finančnega plana) in so v obdobju povečani glede na preteklo leto za 216 %. Od tega povprečja najbolj odstopajo povečanja naslednjih stroškov: investicijsko vzdrževanje (372 %), katerih delež v skupnih indirektnih stroških je kar 12 %, transportni stroški (251 %, z deležem 17 %). Ostali nadpovprečno povečani stroški so še neproizvodne storitve, izobraževanje, avtorski honorarji, bančni stroški, ki pa predstavljajo manjši delež v skupnih stroških.

O. S.

Za vsako dejanje se je treba odločiti. . . Živeti se pravi izbirati. Vse življenje je nepretrgana veriga odločitev.

(Gaston Courtois)

Kdor ni popolnoma odprt za sleherno, tudi še tako zahtevno resnico, če se le javi njegovemu notranjemu očesu zadostno utemeljena, ne more veljati za pametnega človeka in zato tudi ne za dobrega.

(Janez Janžekovič)

V bitko za kupce

Glavni direktor je uvodoma na prvi strani povedal, da se bo v prihodnjem letu potrebno še bolj približati kupcem. Jelovica ima sedaj že 22 poslovalnic, v tem letu pa se je število predstavništev že povzpelo na 7, torej skupaj kar 29 prodajnih mest. Zato bo seveda prav od delavcev v teh poslovalnicah odvisno, koliko izdelkov Jelovice bo prodanih na domačem trgu. Ob tem gre še enkrat ponoviti, da je sedaj več kot tričetrt vseh izdelkov prodanih v lastnih trgovinah.

Seveda so zahteve eno, realnost pa je lahko drugačna ali pa tudi ne. Da ne bi pisali kar tako na pamet, smo naredili kratko anketo med vodji nekaterih poslovalnic o tem, kako je bilo v tem letu in kaj pričakujejo od prihodnjega. Poglejmo, kaj menijo.

– Vlado Čulum – Škofja Loka

Odpraviti je treba desortiranost

Poslovalnica Škofja Loka s predstavništvu M. Sobota in Nova Gorica je poslovala v letu 1988 zelo dobro. To kažejo rezultati: preseganje plana konec novembra 140 %, ostale poslovalnice povprečno 75 %. Naša udeležba v realizaciji konec novembra je 15 %, lani 10 %. Skupno je v Škofji Loki prodano v 10 mesecih letos za 8.842.558.000,— din. Po uspehu smo precej pred ostalimi, saj ima Kragujevac kot prvi za nami prodaje za 4.869.544.000,— din. Ostali v prvi kategoriji pa še manj.

Mesečno doseganje plana v % je sledeče:

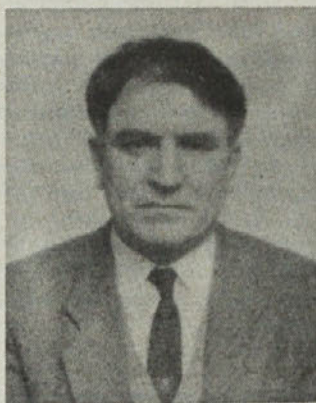
Januar	120 %	Julij	128 %
Februar	171 %	Avgust	110 %
Marec	133 %	September	97 %
April	122 %	Oktober	172 %
Maj	242 %	November	145 %
Junij	146 %		

Pri realizaciji na zaposlenega smo za 100 % pred ostalimi poslovalnicami. Obračanje zalog imamo 10,5-krat, prvi za nami 7,2-krat, povprečno 5 ostali. Prodaja je med letom nihala od 97 % v septembru do 242 % v maju. Na to so imele največ vpliva cene in popusti. Slabost našega sistema prodaje je ta, da takoj po povišanju cen prevrednotimo zaloge, ostali – konkurenca pa stare zaloge prodaja po starih cenah. Mi imamo istočasno povišanje plana. Vse to se odraža pri rezultatih, še bolj pa pri osebnih dohodkih.

K dobrim rezultatom so nam pomagala tudi na novo odprta predstavništva, ki so udeležena v planu: M. Sobota 16 %, Nova Gorica 19 %, od tega 50 % gradbene operative, Celje 0,5 %, ki je odprto od 1. 10. 1988 in dela dva meseca.

Poleg predstavništev imamo za prodajo na območjih, ki jih ne pokrivamo, še akviziterje, vendar je od petih aktivnih samo eden z 2 % udeležbe v prodaji. Ti so zaposleni honorarno. Ker se nam je s predstavništvu povečala prodaja, je tu opravljenega le 30 % dela, ostalo v poslovalnici Škofja Loka. Zato rabimo več delavcev, tako nas je sedaj skupno 15 s predstavništvu. Tudi stroški so večji: nakup in najemanje prostorov, obratovalni stroški itd. Vse to nam zmanjšuje akumulacijo. Vendar v teh kriznih časih ne gre drugače. Sicer pa še vedno z maloprodajno maržo pokrivamo vse stroške in nam še nekaj ostane. Tudi ta ostanek je večji kot pri ostalih poslovalnicah.

K dobrim rezultatom so nam pomagali tudi dobri kadri v poslo-

valnici, vendar je obremenitev v času največjega prometa prehuda, tako da kljub mladosti nekaterim popuste živci.

Sortiranost je rak rana Jelovice, ki jo nikakor ne moremo uskladiti. Po eni strani gledamo na minimalne zaloge, po drugi pa, če nimamo komplet programa, ne moremo zadovoljiti kupca. Proizvodnja se bo mogla hitreje prilagajati trgu, konkurenčne firme so v tem pred nami in zaradi tega zlasti pri gradbeni operativi zgublamo konkurenčni boj, ki je sedaj neizprosno.

V prihodnjem letu se bodo še bolj zaostriili pogoji gospodarjenja. Stanovanjska izgradnja nima perspektiv. Stavbnega povišanja je v Sloveniji preveč. Zato imajo šanse za preživetje samo tisti, ki bodo konkurirali s cenami in kvaliteto. Temu pa v Jelovici zelo počasi sledimo, saj imamo ti dve kategoriji pri nekaterih izdelkih pod kritiko. Tudi delovno storilnost moramo na vseh nivojih povečati, če hočemo preživeti. Že eno leto nam obljublajo v poslovalnici računalniško obdelavo podatkov, pa je konec leta še ni in nihče za to ne odgovarja. Brez te ne moremo več solidno delati in voditi evidence prodaje, ki je sedaj v takem porastu, da je „peš“ ne zmoremo. To nam omogoča boljše ali slabše prodaje, s tem pa zadovoljstvo ali odvrčanje kupca. Če hočemo preživeti, se moramo prilagoditi tržnemu gospodarstvu.

– Dragica Filak

Plan za 1989 bomo izpolnili

„Poslovalnica Nova Gradiška je do 30. 11. 1988 ostvarila svoje planske obaveze, na što je prije svega utjecalo zalaganje radnika poslovnice t.j. njihov profesionalni odnos prema

strankama. Pazi se na rokove isporuke, daju se stručni savjeti, radi se duže nego traje radno vrijeme. Isto tako, vrlo je važno da imamo određene bonitete, kao što su popusti i besplatan prijevoz.

Negativno je to što se cijene tako brzo povećavaju (u posljednje vrijeme 2 puta mjesečno), a to će se odraziti na poslovanje u ovom mjesecu, kao i u slijedećoj godini. Zbog pada standarda kupaca teško je očekivati dobre rezultate u 1989. godini.

Jedino što je sigurno je to da ćemo mi u poslovnici i dalje sve poduzimati da izvršavamo plan kao i svih ovih godina.“

– Osman Džubur – Sarajevo

Teško prodajati – ni denarja

„Nepovoljna privredna kretanja u zemlji, nastavljena i u ovoj poslovnoj godini znatno se odražavaju i na naš radni kolektiv. To se prije svega ogleda u smanjenom obimu prodaje i neizvršavanju plan-skih zadataka.

Kad bi analizirali pojedine faktore uticaja i njihov intenzitet na takvo stanje, samo kroz poslovnicu Sarajevo došli bi do zaključka da su utjecaji tržišta dominantni. Ponuda je daleko veća od tražnje, za to najbolje govori podatak da se u BiH proizvode 25–30 posto ukupne jugoslovenske proizvodnje građevinske stolarije.

Privreda je toliko osiromašena da su bugitci veći od njene ukupne akumulacije. Kod takvog stanja nema mogućnosti investiranja u stambenu izgrad-

nju. Lični dohodci polovine radnika su ispod ili na granici egzistencijalnog minimuma, pa je individualna stambena izgradnja svedena na minimum. U Sarajevu, gde je nekada bila vrlo intenzivna stambena izgradnja, ove godine se to svelo na dovršetak objekata započetih predhodnih godina.

S druge strane konkurencija je snažna. Izbor roba po asortimanu, kvalitetu, cijenama i drugim obilježjima vrlo je velik. Održavaju se samo oni koji imaju stečen image. Samo na gradskom području Sarajeva u krugu od 10–12 km nalazi se 25 prodajnih punktova građevinske stolarije, skoro svih proizvođača iz Jugoslavije. Druga grupa uticajnih faktora proizlazi iz naše organiziranosti unutar RO. Naime nikako

nismo u stanju da proizvodnju približimo zahtjevima tražnje. Dok se na jednoj strani pojavljuju relativno velike zalihe nekih proizvoda, na drugoj se pak strani istovremeno osjeća nedostatak nekih drugih proizvoda i to za duži vremenski period.

To je praktično i izgubljeno vrijeme i kupac koji se ne nadoknadjuje. Kada se tome doda i nesortiranost proizvoda, onda je jasno da to mora imati negativan uticaj na promet. Sve se to prelamalo preko naše i ne samo naše poslovnice, pa sa postignutim rezultatima poslovnice možemo biti nezadovoljni.

Tvrdim, da bolja saradnja i razumjevanje proizvodnje i distribucije sa jedne strane i distribucije i poslovnice sa druge strane može uticati na povećanje obima prodaje i do 20 posto.

Mi ne izvršavamo postavljeni plan prodaje i ako je naše učešće u ukupnoj prodaji iznad 7 posto. Kada se ukupni naši rezultati posmatraju u odnosu na broj radnika, a što bi trebalo da znači i produktivnost

rada, onda su rezultati daleko povoljniji i nalazimo se u vrhu ljestvice po postignutim rezultatima. I ukupni rezultati izvršenja plana bili bi daleko povoljniji da nismo imali jednu anomaliju u postavljanju plana za 1988. godinu. Radi se o tome, da dok je Jelovica imala znatno manje prodajnih punktova, godišnji plan prodaje za ovu poslovnicu kretao se oko 7,5 posto od ukupnog plana RO. Sada se povećanjem punktova povećalo i naše učešće u ukupnom planu čak za 10 posto. Ovome je komentar nepotreban.

Naredna godina nam ništa dobro ne obećava, naprotiv, biće teška, moći će da preživi samo onaj koji se dobro i na vrijeme pripremi za takvu situaciju. To znači da sve konstatovane nedostatke unutar RO od proizvodnje do prodaje u poslovnicama moramo što prije odkloniti, proširiti prodajni program robama iz nakupa, rad u poslovnicama organizovati tako da budemo u stalnom kontaktu sa kupcem i dr.

Jedino tako možemo postići zadovoljavajući rezultat."

gradjevinskoj operativi, sa promenom politike prodaje i mnogo jačim i boljim inženiranjem prodaje, što znači ugovarati objekte sa kliznom skalom, kao sve ostale firme u Jugoslaviji. Predlažem u stvari još, da se marketing i propaganda bave kontinuiranom stalnom akcijom reklame na celoj teritoriji SFRJ, a uz to da se prati ostala konkurencija, a ne po cenama, već po mnogo boljim uslovima prodaje, odnosno kvalitete proizvoda. Što se tiče malo prodaje lično mislim, da će još više past u odnosu na ovu godinu, znači da nam je jedini izlaz operativna. A za operativu, još jednom podvlačim, da nam treba vrlo vrlo dobar inženiring, sa kojim ćemo uspjeti, da objekte nudimo kompletne (tipska i vantipska stolarija) kao i sva

ostala kooperantska dela. Smatram, da jedino na takav način u Jelovici možemo ostvariti planske zadatke za sledeću godinu, jer više ne smemo graditi planove na osnovi maloprodaje, koja iz godine u godinu više pada obzirom na ukupnu privrednu situaciju u zemlji.

A na kraju bih rekao samo još, da proizvodnja Jelovice treba da prati zahteve tržišta sto posto, a ne kako smo do sada radili, da mi diktiramo uslove i dajemo ono u prodaju što proizvodimo, a ne što tržište traži. Takvom promjenom prestrukturiranja u proizvodnji, možemo da se nadamo dobrim i pozitivnim rezultatima u novoj godini.

Na kraju svim radnim ljudima Jelovice želim sretnu i uspešnu 89 godinu."

— Mladen Mrđa — Stara Pazova

Rešitev za prodaju je gradbena operativa

„U ovoj godini očekujem da plan prodaje realizujemo od 80—90 %. Rezultat ovakvog izvršenja plana je:

Slaba kupovna moć individualnih kupaca, koja je u ranim godinama poslovnici značila 80 % od ukupne prodaje. A sada odnos maloprodaje i veleprodaje je 70 % veleprodaje a 30 % maloprodaje.

Zatim individualnih kupaca sa područja Požarevca ove godine nemamo nijednog jer tamo radi predstavništvo Požarevac za poslovnicu Kragujevac. Pre ovoga predstavništva imali smo masu privatnih kupaca, tako da je sa tog područja maloprodaja nikakva, a ranije smo imali kupaca oko 40 % od individualne prodaje.

Zatim konkurencija Inles Ribnica, Glin Nazarje, KLI Logatec non stop staru zalihi prodaju po starim cenama t.j. nemaju prevrednotenja zalihe tako da su jeftiniji. Kako su česte promene na cenama skoro svaki mesec dana, prema tome znate da ove godine nisam mogao u ovakvim uslovima računati na maloprodaju sa ovakvim okolnostima bilo je teško nešto učiniti, pa sam sve snage dao na gradjevinsku operativu, što imam velikih rezultata.

Napominjem da predstavništvo i poslovnica imaju u ponudama preko 800 milijardi (starih), pa očekujem da će se nešto dobiti od tih poslova.

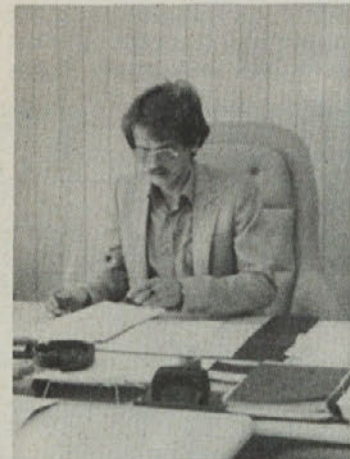
Krediti koje dajemo individualnim kupcima su nepovoljni uz visoke kamate, a malo je kupaca kreditno sposobno da uzme i jedan prozor na kredit.

Napominjem da su cene mnogo veće u odnosu na Šipad pa i sve ostale proizvođače iz drvne

— Žika Jovanović

Potrebujemo inženiring

„Prodaja u ovoj godini je išla vrlo dobro, što se vidi iz kumulative, koja će kraj godine najverovatnije biti oko 115 %. Rezultat je bio dobar, što je poslovnica Kragujevac vrlo uspešno radila s gradjevinskom operativom, jer odnos operative prema maloprodaji je 65 : 35 u korist operative. Inače

ako se gleda samo maloprodaja nije na zadovoljavajućem nivou, osjeća se nagli pad iz dana u dan u maloprodaji. Uzrok tome su veoma visoke cene, jer u par zadnjih mjeseci došli smo u situaciju, da cijene mjenjamo svakih 30 dana, kao i vrlo nepovoljni uslovi kreditiranja.

Ocjena prodaje za decembar i završetak ove godine: lično smatram, da smo napravili mali kiks u propagandi, jer smo iz popusta u novembru od 15 % išli na novogodišnji popust od 10 %, kao i kod kreditiranja jer smo na kredit od 12 meseci išli sa kamata 35 % na 110 %, što je vrlo nepopularno i ima loš odjek na tržištu kod strana, što se osetilo već prvih dana u decembru, ispoljavanjem nezadovoljstva kod kupaca, a na sve to još povećanje cena 26. 11., što će doći u velik znak pitanja ispunjenje plana u decembru po poslovnicama.

Smatram, da u ovoj godini ima 50 % poslovnica koje su dobro radile i ispunile svoje planske zadatke, a ostalih 50 % nisu pokrili ni osnovne troškove i na tom polju se treba nešto napraviti, kako bi svi bili bar u prosjeku 90 % ispunjenja plana.

Ocjena za narednu godinu: situacija je vrlo teška, pogotovo sa ovakvim cenama, koje se svakog meseca menjaju, pitanje je kako ćemo poslovati naredne godine, jer realni lični dohotki mnogo zaostaju od stvarnog povećanja cena. Jedini izlaz Jelovica treba tražiti u

industrije iz Slovenije baš zato što zalihi prodaju uvek po starim cenama, pa je i to razlog da smo masu kupaca gubili na taj način. Šta da se radi kada smo taku politiku sproveli.

Jedini nam je cilj sada da udjemo u gradjevinsku operativu Beograd i već na tom području radimo svim snagama tako da smo prisutni sa ponudama preko 400—500 milijardi, a rezultati će se pokazati u skoro vreme jer i naše ponude

su u bubnju, pa ćemo videti krajnji ishod, a zato smo otvorili predstavništvo u Beogradu. U idućoj godini očekujem da radimo sa beogradskom operativom što nam pomažu rukovodioci iz centrale, pa očekujem pun pogodak, jer ove godine smo prisutni sa ponudama više nego ranije.

Poslovnica takodje radi sa svim građevinskim kućama u Vojvodini, a to je rezultat dugogodišnjeg rada sa istima, tako da smo i dalje zadržali te pozicije. Prisutni smo sa kompletnom montažom, izradom vantipske stolarije, i nudimo sve što građevinska operativna traži.

Što se tiče iduće godine, ako se našto ne promeni rad sa individualnim kupcima u prodaji biće sveden na minimum,

jer individualni kupac ne može platiti stolariju po cenama koje mu se nude, sa njegovim ličnim dohotcima, koji nisu dovoljni ni za održavanje golog života. Preostaje nam građevinska operativna da na nju vršimo još veći pritisak, a to je na mom području operativna Beograda. Akvizitere treba uvesti pa i u svakom mestu, jer to bi bilo delimično rešenje koje ne daje garanciju, baš zbog male kupovne moći.

Kada bi se omogućili povoljni krediti na duži vremenski period pa na taj način privući individualne kupce, ali koja firma i to može izdržati. Zatim uvesti jeftinije programe za kupce sa malim primanjima, jer je za individualne kupce presudna samo cena i samo cena."

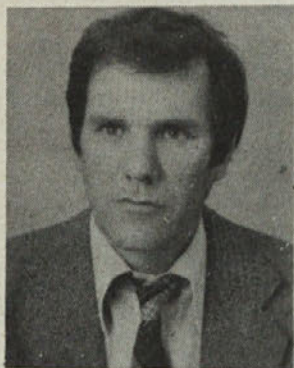
— Tonči Skočić — Zadar

Zadovoljan kupac najbolja reklama

„Koliko sam zapazio iz godine u godinu kvalitet naše stolarije opada naglo i po meni, pored drugih faktora, ovaj je jedan od važnijih za smanjenu prodaju. Samo mi i kao prvi radili smo finaliziranu bijelo farbanu stolariju, čija kvaliteta je bila na evropskoj visini. Dakle, upoređujući našu stolariju sa

konkurentnim firmama, imam dojam da je uistinu dosta lošija kvaliteta posebno po finalnoj obradi, što najviše kopka oko kupcu. Koliko god govorimo o kompletiranosti, vjerujte mi, da nisam u 20 godina rada mogao reći kupcu imamo sve što tražite, tim gore, što pojedine proizvode, posebno od kooperanata čekamo i po 3—4 mjeseca. Vremena su teška, trebamo biti hitri, naše slabosti i te kako koristi konkurencija i upravo naše nedostatke koristi u kontra-propagandne svrhe.

Naglašavam: ne štedimo, stavimo akcent na blagovremenu kvalitetnu opskrbu. Za mene kupac je najveća reklama, zadovoljan kupac prenosi dobro a i loše na ostale potencijalne kupce, ukoliko je nezadovoljan sa proizvodima Jelovice."

Popolnost ni v glavi, ampak v srcu. Popolnosti nisi dosegel, če misliš, da ti ni treba nič več dodati, dosegel si jo tedaj, ko ni treba nič več črtati.

(Josip Šimenc)

Skrivnost uspeha v življenju ni v tem, da človek dela tisto, kar ljubi, temveč da ljubi tisto, kar dela.

(Winston Churchill)

Tek dogodkov v življenju ni čisto nič ali le malo odvisen od nas; način kako te dogodke sprejemamo, pa je v veliki meri odvisen od nas.

(Ivo Andrić)

Zemlja je raj, če človek išče mir, dela, kar je prav, in so njegove želje majhne.

(Johann H. Pestalozzi)

Novoletni pogovori in želje

Novoletni pogovori in želje

V srečno '89 tisoč želja

Letošnje leto, ki se za mnoge k sreči izteka, nam ni prineslo prav posebno lepih trenutkov. Kako bo v novem letu? Ali je lahko še slabše? Pustimo vnapre te črne misli in pogledajmo, kaj si nekateri delavci Jelovice želijo v prihodnjem letu. Kaj bi moralo biti, da bodo zadovoljni?

MIJA FERLAN, obračunovalka — obrat Gorenja vas

Ker le velik del svojega življenja preživim na obratu, si seveda najprej želim, da bi imeli v prihodnjem letu dobre rezultate in s tem seveda tudi boljše osebnih dohodke. Letos smo imeli kar precej težav, še zlasti zaradi takozvane desortiranosti, ko nam ni bilo dobavljeno sproti tisto, kar smo potrebovali za nemoteno proizvodnjo.

zaradi težkega dela, si seveda želim tudi več zdravja. Tu pa je še družina. Imamo malo kmetijo in seveda je veliko stvari vezanih nanjo. Kljub temu pa bi le rada, da bi tudi to leto lahko šli na morje, da bi imeli tudi mi poleg dela še kaj v življenju.

RAJKO OBLAK, strojni krpalec — obrat Gorenja vas

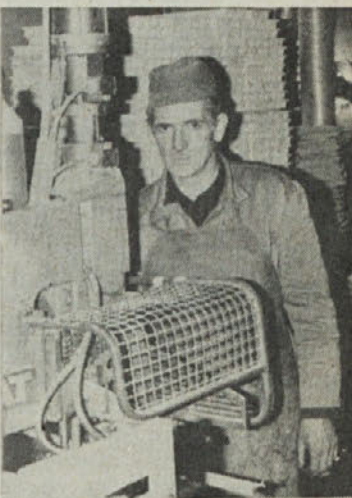
Z delom je zadnje mesece bolj slabo tu pri nas. Mi bi radi delali, pa je veliko težav pri dobavi polizdelkov. Tako je seveda tudi plača slabša in kot prvo željo pač potem človek

Osebnih želje — tiste za drugi del dneva — pa so seveda vezane za družino. Z besedo sreča zajamemo vse, kar si želimo, dodam pa naj še željo, ki jo imajo v glavnem tudi vsi ostali — zdravje — ki je seveda najpomembnejše, da je nekdo lahko sploh srečen.

TONČKA KAVČIČ, montažerka oken — obrat Gorenja vas

Na hitro seveda vsakdo reče, ko ga vprašaš, kaj si želi v novem letu — srečo, zdravje. Ko pa si vzameš takole malo premisleka, potem je tem seveda treba dodati tudi vse ostalo. Pri delu denimo si želim, da bi ga bilo dovolj, da bom pač zaslužila svojo plačo, ki je že sedaj majhna, pa brez nje ne moreš živeti. Ker imam kar precej težav tudi s hrbtnico

želi, da bi se to uredilo in da bi lahko drugo leto delali tako, kot je treba. Osebnostno pa bo pač tako, kot bomo zmogli. Dragi-

nja je že taka, da moraš kar presneto dobro obrniti vsak dinar, da sploh preživiš od meseca do meseca. Mislim, da si takega življenja nismo zaslužili in zato si pač želim, da bi se te naše gospodarske razmere enkrat le uredile. Mislim, da ta naša politika počasi mora preiti od ugotavljanja k odpravi vzrokov za te slabe razmere, v katere so pahnili predvsem nas delavce v proizvodnji. Za svoje delo, pa četudi bo še večje, bi rad dobil ustrezno plačilo in radi bi tudi živel temu primerno.

NIKA KRŽIŠNIK, mizni rezkar — obrat Sovodenj

Morda se bo komu zdelo čudno, vendar si za drugo leto želim, da bi bilo vsaj tako, kot je bilo letos. Kar strah je človeka, da bi lahko bilo še slabše. Seveda pa si tudi želim, da bi imeli več dela, saj smo vsi pripravljeni delati in s tem tudi bolje zaslužiti.

Privatno imam seveda tudi veliko željo. Doma na naši kmetiji zidamo nov hlev in večina želja je potem vezana na to v tem času res zahtevno stvar. Želela bi si torej, da bi ta hlev naredili v prihodnjem letu in bi potem lahko v naslednjem letu morda želela kaj drugega, kar se je sedaj moralo umakniti.

RUDI CORN, razžagovalec lesa — obrat Sovodenj

Veste, v Jelovici sem zaposlen že kar 33 let in sem marsikaj doživel. Zato je prva moja želja, tako na hitro povedana, da bi dobili še kakšno plačo, tako po vrhu, saj s sedanjostjo, ki je dobrih 60 starih milijonov, prav velika želja, ki bi jih imel, ne bom mogel uresničiti. Ker pa vem, da je vse to povezano z dobrim delom in pro-

dajo, si za drugo leto želim, da bi nam čim več uspelo prodati na tuj in domači trg, in morda bo potem le bolje. Moram tudi reči, da so vse osebne želje tudi vezane na denar, saj bi rad nekoliko adaptiral hišo. Predvsem pa si človek v mojih letih želi zdravja, saj potem ni težka nobena druga stvar.

URBAN GANTAR, izmenovodja — obrat Sovodenj

Tu na Sovodnju imamo veliko problemov pri delu. Utesnjenost je velika in razrešitev tega problema (nakup sosednje hiše in premestitev tja naše menze) bi nam pri delu v prihodnjem letu veliko pomenilo. Potem bi lahko tudi bolje delali, saj je prav pri naših izdelkih, ki so večinoma namenjeni izvozu, potrebna velika natančnost.

Osebnost pa si kakšnih posebnih želja niti ne zastavljam. V glavnem sem si uredil tiste stvari, ki privatno življenje naredijo zadovoljno. Zato bi si zaželel le zdravja, tako sebi kot vsem mojim.

ANICA ROBLEK, Preddvor

Leto, ki je za nami, za delavca ni bilo dobro, saj so dvignili normo, plače pa se žel ne dvigujejo vzporedno z nara-

ščanjem življenjskih stroškov. Če vidijo, da delavec hitreje in več naredi, mu normo takoj dvignejo, tako da sploh ne smeš biti preveč priden.

Za naprej bi morali bolj tekoče organizirati delo, saj le prevečkrat „skačeš“ od enega do drugega stroja in s tem izgubljaš preveč časa. Bolj bi morali spoštovati tudi delo delavca v proizvodnji, kajti žal delavca vidijo le takrat, ko sede, kadar dela, pa ga skoraj nihče noče videti.

Prav tako ni v redu, da imajo delavci, ki imajo že dolgo delovno dobo, v Jelovici isto normo kot mladi delavci, ki so se šele zaposlili. Več bi morali dati tudi na preteklo delo

delavca in upoštevati, da starejši delavec normo dosega z več truda in težje kot mlad delavec.

BOGDAN MRAK, Preddvor

Preveč stvari vsi obljublajo, naredijo pa jih ne. Prevečkrat prihaja do zastojev pri delu zaradi iztrošenosti strojev in delovnih sredstev. Ko zaradi okvare stroja stojiš 2 ali 3 ure in ni drugega dela, te vsi vidijo, da ne delaš, nihče pa se ne ozira na vzrok.

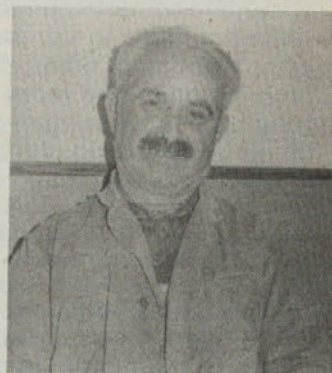

V delavnici še vedno niso urejene garderobe in posebni prostori za kajenje, menim pa,

da bi te pogoje za delavce morali obvezno čimprej izboljšati in dokončno urediti. Za novo leto si vsi želimo, da se zvišajo osebni dohodki, predvsem pa, da se pogoji dela in življenja izboljšajo.

FRANC ŠTREMELJ, Kranj

Rekel bi, da je bilo letošnje leto za naš obrat kar v redu. Dela smo imeli ves čas dovolj, le kvaliteta lesa je bila bolj slaba. Končno so uredili tudi sanitarne prostore in tako so se tudi pogoji za delo precej izboljšali.

Upam, da bo v naslednjem letu vsaj tako dobro, kot je bilo v letošnjem letu, seveda bo moralo biti vsaj toliko dela kot doslej.

Vsekakor pa se bo moralo gospodarstvo organizirati drugače kot doslej, saj bo več denarja moralo ostati za osnovna sredstva in osebne dohodke delavcev. Vsekakor pa bi bilo treba predvsem obnoviti strojni park.

TOMAŽ DOBNIKAR, Kranj

Letošnje leto je bilo kar v redu, le norme so po novem precej visoke, vendar se kljub vsemu dajo doseči, je pa zaradi hitrejšega dela možnost slabše kvalitete izdelka. Na obratu se med seboj dobro zastopimo. Menim pa, da se bomo morali mladi med seboj bolj povezati, da ne bomo pri vsaki akciji le eni in isti.

Upam, da bo tudi v novem letu vsaj tako dobro, kot je bilo letos, vse pa bo v redu, če bo le dovolj dela in bodo plače ustrezne.

Poslovalnice bodo povezane s centralo

V Jelovici smo v letošnjem letu razširili računalniške zmogljivosti za potrebe obdelav finančnega področja, poslovalnic in osebnih dohodkov. Obdelave osebnih dohodkov in financ so se do sedaj že nekaj let izvajale na Alpetourovem računskem centru. Taka rešitev pa je bila za podjetje neustrezna, saj je potrebno vsak trenutek vedeti, kakšno je naše finančno stanje, obračun proizvodnje in obračun osebnih dohodkov, pa tudi stanje zalog po naših poslovalnicah, kar pa nam obdelava na oddaljenem računalniku ni omogočala. Poleg tega so obdelave drage in končno, povezovanje z drugimi področji je pretrgano. Sam prenos je precej težavnejši kot uvažanje na novo, ker mora zagotoviti normalno nadaljevanje že tekočih obdelav s preciznim prestopom.

Da pa bi računalnik lahko obdelal takšno količino podatkov, smo ga morali „povečati“. Računalniku smo dodali centralni ali obdelovalni spomin, tako da je močnejši, dodali smo mu tudi stalni pomnilnik (še en disk), tako da lahko shranimo na vseh diskih stalno približno 900 milijonov znakov. To je bilo potrebno, ker smo ugotovili, da bo samo

finančnih podatkov za približno pol diska ali približno 150 milijonov.

To pa ni vse; da bi lahko sodelovali v delu z računalnikom, moramo imeti vhodno mesto ali terminal (priključek). Da bi omogočili na teh vhodnih mestih kvalitetnejšo obdelavo s samostojnim delom, smo se odločili za nakup osebnih računalnikov. Ti računalniki lahko

„oponašajo“ delo navadnih terminalov, lahko delajo samostojno s celo kopico zelo domiselnih in enostavnih pripomočkov ali pa vzamejo niz podatkov s centralnega računalnika in te podatke samostojno obdelujejo — lahko pa tudi obdelane podatke shranijo na centralnem računalniku. Če pa je treba, so lahko tudi izvrstni pisalni stroji, v sodelovanju s printerjem seveda.

Obdelavo poslovalnic pa uvažamo na novo, saj tehnološke rešitve, do prodora in pravilne uveljavitve osebnih računalnikov niso omogočale ustrezne izvedbe. Na tem področju smo še vedno med tistimi, ki orjejo ledino, zato se izvedba le počasi nakazuje.

Za potrebe poslovalnic smo nabavili PC AC-turbo. Za nepoučene naj malce razložim te oznake. PC (personal computer) — v prevodu osebni računalnik — je tista oblika mikro-računalnika, ki je prilagojena za delo ene osebe — za eno delovno mesto. V tem je osnovna razlika med klasičnimi računalniki. Omogoča raznovrstno delo na različnih področjih, s programskimi pripomočki za različna problemska področja, lahko na precej enostavnejši način, kot je bilo do sedaj možno, obdelamo svoje strokovne probleme.

DRUŽINA PC RAČUNALNIKOV

— mali ali osembitni procesorji tako imenovani 88, ki imajo spomina največ do 640 tisoč znakov ali 640 KB in tudi stalni pomnilniki so manjše zmogljivosti. Ti so tudi najpočasnejši. Njihova hitrost je tudi do osemkrat manjša od njihovih večjih bratov AT. Njihovo popularno ime je XT, zato govorimo o PC-XT. Znotraj te družine so PC-ji, ki so počasnejši in PC-ji, ki so hitrejši. Slednje imenujemo „turbo“.

— večji ali šestnajstbitni procesorji, skrajšano jim rečemo 286, imajo že precej večje hitrosti in tudi pomnilniki so mnogo večji. Govorimo o 8, 10, 12 ali večjih hitrostih, izraženih v MHz. Stalni pomnilniki so največkrat standardni, tam okoli 40 milijonov znakov (40 MB). Rečemo jim PC-AT in zopet odvisno od hitrosti navadni ali „turbo“.

— in kot zadnja novost so že „velikani“, tako imenovani procesorji 386, zasnovani na 32-bitni tehnologiji. Njihove hitrosti so že fantastično velike, in tudi pomnilniki so primerljivi s praviimi računalniki.

Poleg teh tehničnih značilnosti

in matričnega tiskalnika, kar je danes klasična izvedba nekega delovnega mesta, je možno dodajati popolnoma specialno opremo za posebne namene:

— grafična kartica omogoča prikazovanje znakov, črt ali likov v taki obliki, da lahko prikazujemo naše rezultate ali v likovni izvedbi ali številčno.

— risalnik ali ploter je specializiran za risanje načrtov na različne formate papirja.

— miška je priprava, s katero lahko pri risanju ali pri odločitvah hitro preletimo ekran, rišemo s prosto roko itd.

— digitalizator je naprava, ki sliko iz kamere pretvori v številčno obliko za računalnik, in jo s posebnimi programi naredi v računalniku razumljivo obliko za nadaljnjo obdelavo.

— čitalec črtkaste kode je naprava, ki lahko črtkaste oznake, s katerimi se srečujemo na artiklih, čita in spremeni v številčne oznake, katere potem računalnik obdeluje.

To so samo nekatere od zanimivih možnosti, ki jih nudi uporaba PC-jev kot nepogrešljivih pomočnikov pri našem delu. Pri vsaki od možnosti pa je nujno potrebno pretehtati učinek pripomočka z njegovo ceno in se odločiti zanj takrat, ko je rezultat tega pozitiven.

Za poslovalnice smo pripravili AT (286) s 40 MB diska (stalnega pomnilnika), z 1 MB spomina, grafično (črno-belo) kartico, tiskalnikom cca. 220 znakov na sekundo in programsko opremo, ki bi omogočala lokalno delo spremljanja zalog, fakturiranja in pošiljanja dnevnega prometa na centralni računalnik.

V zgoraj povedanem delu je navedeno tisto, kar je najlepše — navdušujoče. To so resda možnosti, celo velike, vendar je na tej poti tudi nešteto težav, ki niso zapisane v perspektivah. Uvajanje novosti ne bo nič manj boleče, kot pri vseh drugih novostih. Najprej so težave pri sami izbiri opreme. Največkrat smo se morali odločiti med tistim, kar nam je dosegljivo, in tistim, kar je tisti trenutek na tržišču. Ni mi treba praviti, kako se gibljejo cene za druge proizvode, to kar vsi poznamo. Povem naj, da so ceniki v računalniški opremi „podivjali“ v glavnem zato, ker je blago zelo konjunktorno in zaradi gibanja tečaja dinarja. Problem je rezervacija opreme, za katero smo se odločili; ničkolikokrat smo ostali praznih rok ravno pri tem, ko smo zbrali ponudbo ustreznega proizvajalca in ustrezne konfigu-

Preventiva je tudi v računalniku nujna, zato se vsi podatki dnevno kopirajo na trakove, tako da imamo arhiv vedno vsaj za 5 dni nazaj.

racije (tudi glede na ugodno ceno), ko nam je izpred nosa opremo v celoti odkupilo to ali ono podjetje itd. Druga težava je šolanje kadra. Vsi, ki bodo opremo uporabljali, se bodo morali izšolati, to pa vzame čas. In tudi rezultati ne bodo kar preko noči. Vendar: eno je jasno – to kar so drugod že s pridom uporabili, nam je porok, da bomo tudi mi uspeli s sodobnejšo tehnologijo in novimi metodami. Nevarnost pa je zaenkrat v tem, da neprizadeti opazovalci podcenijo delo in napore, ki so potrebni za izde-

pak bi jih s šifro enostavno „priključil“ k tistemu delu, kar je že pripravil. Ali še preprostejši primer: na centralnem računalniku imamo v bazi kadrovske evidenco delavcev, ki jo potrebujemo za obdelavo osebnih dohodkov, kadrovske obdelave itd. Vsem je skupen delavec kot tak: matična številka, rojstni podatki, šifra del in nalog, oddelek ali stroškovno mesto itd. Ti podatki so nujni vsem, zato morajo biti prisotni na centralnem računalniku. Če pa moramo za dedka Mraza za obdaritev naših otrok delavcev pripraviti spisek

PC, saj kot smo videli zgoraj, je tudi njihov namen drugačen. In tudi sam razvoj, z množico PC-jev je privabil s širino svojega tržišča mnoge podjetne oblikovalce programske opreme bodočnosti, da so pripravili produkte, ki so po svojem načinu mnogo bolj enostavni za uporabo.

Težave, s katerimi smo se srečevali tu, so tudi drugačne. Kdor se zanima za to, je najbrž slišal za probleme Iskre Delte, kar se je poznalo tudi pri našem sodelovanju. V rokih dogovorjene opreme nam največkrat niso mogli dostaviti,

kar je povzročalo težave tudi pri nas, uporabnikih. Mnogo naporov smo morali vložiti, da smo opravili predvidene širitve.

Vendar, ne glede na vse to, ob polnem zaupanju nas vseh, včasih pa tudi potrpljenju, bomo težave prebredli in oblikovali postopke za nadaljnje delo ob ohranjanju in vzdrževanju starih. Sicer pa nam je znano, da nimamo samo mi problemov, in da se mora sleherni od nas v težavnejših pogojih dokopati do rezultatov svojega dela.

Lem Bogunič

Večina izpisov se dela na tiskalniku v našem računskem centru. Njegova zasedenost je velika in zato je včasih potrebno na izpis tudi nekoliko počakati.

lavo naloge ali rešitve in to je ključni problem, ki je neprijetni spremljevalec tovrstnega dela. Ničkolikokrat sem slišal mnenje: „... saj to bo pa napravil računalnik!“ Programerji vemo, da to ni tako, vemo, da se moramo sami potruditi, da nalogo, ki je že definirana, prilagodimo (programiramo), včasih pa se moramo ukvarjati tudi z definicijo in dopolnitvijo področja samega.

CENTRALNI RAČUNALNIK – VSI PODATKI BODO V NJEM

Za konec še nekaj besed o centralnem računalniku, tistem s katerim že nekaj let obdelujemo obdelave v Jelovici. Kakšno vlogo mu namenjamo za naprej. Centralni računalnik naj bi bil živčno vozlišče skupnega dogajanja. Vse informacije, ki so skupnega pomena, naj bi se skladiščile skupaj v centralni bazi podatkov. Tako bi na primer ob obdelanem materialnem poslovanju, ko imamo artikla šifrirane, na kar se vežejo opisi, cene, količina itd., tisti, ki bi želel opisati katalog artiklov, ne ponavljal več vnos le-teh podatkov, am-

teh, potem imamo to informacijo na PC-ju in takšna informacija naj ne bi bremenila centralni računalnik ampak bi se lokalno dopolnila s tistimi matičnimi podatki, ki so na centralnem računalniku.

Kot nove uporabnike poleg že zgoraj navedenih smo priklučili terminale v prodaji in na skladišču polizdelkov, nameravamo pa tudi priklučiti obrata v Sovodnju in Kranju ter kadrovske službe. Računalnik pa uvajamo tudi v službo investicij in razvoja.

Delo na centralnem računalniku pa je tehnično mnogo bolj zahtevno, kot na PC-ju,

saj je tudi množina podatkov neprimerno večja in pomembnejša. Vse, kar se obdeluje, se hrani na diskih in večina informacijskega življenja Jelovice se dogaja na njemu. Kar pomislimo, kaj bi se zgodilo, če bi jih čez noč „vzelo“. Za Jelovico bi nastopila „noč“, ki bi jo zelo težko popravili. Zato sodelavci AOP s polno odgovornostjo vzdržujejo to bazo in jo shranjujejo za primer napake ali nesreče.

Postopki, vezani za delo centralnega računalnika, so še mnogo bolj zamotani, kot na

Gradbena operativa

Toliko dela kot letos si še želimo

V letu 1988 je bila montaža stavbnega pohištva polno zasedena. Lahko rečem, da so se gradbišča vrstila eno za drugim, v določenih primerih tudi prekrivala, tako da je bilo v posameznih obdobjih dela čez glavo. Vendar pa so se predvidena dela za letošnje leto v celoti opravila. Dela smo opravljali na gradbiščih BS 6/3 Črnuška kmajna (izvajalec del SCT Ljubljana), Drulovka (izvajalec SGP Gradbinec Kranj), Kamnik A3K3 (izvajalec SGP Gradbinec Kranj), Žiri 5A in 5B (izvajalec Tehnik Škofja Loka) in Frankovo naselje (izvajalec SGP Tehnik Škofja Loka). Moram priznati, da so monterji dela opravili kvalitetno in da rokov vgraditve nismo prekoračili na nobenem gradbišču, čeprav so bili le-ti postavljeni prav na minimum.

Gradbišče BS 6/3 Črnuška Gmajna

Dela na tem gradbišču so se pričela že v lanskem letu in, glede na lansko zelo milo zimo so dela potekala neprekinjeno, tako da smo 27. 5. 1988 tehnično predali zadnja dva bloka od skupno osmih. Dela je bilo količinsko ogromno (število izdelkov lahko štejemo v več tisoč izdelkih), tako da smo delali v kooperaciji z našim kooperantom Jožetom Tajharjem. Glede na zelo kratke roke vgraditve po posameznih fazah gradnje so le-ti pogojevali tudi večje število napak, katere smo po tehničnih pregledih skoraj v celoti že odpravili. Veliko je bilo tudi tovarniških napak (pri tako velikem številu vgrajenih izdelkov se jih na koncu nabere veliko), predvsem v legi okovja v oknih ter izpadanju tesnilne gume pri oknih. No, procentualno na količino pa jih še zmeraj ni bilo veliko.

Pri sami montaži smo naleteli tudi na vrsto težav. Zaradi

kratkih rokov, kot sem že omenil, se je po objektu trlo monterjev najrazličnejših izvajalcev, tako da smo velikokrat morali „skakati“ eden čez drugega, kar je zelo oviralo delo. Težko je delati, če ti kar naprej stojijo napoti drugi izvajalci, oziroma če si v napoto njim ti sam. Tudi besednih „dvobojev“ je bilo nekaj, vendar na koncu koncev, z voljo se da narediti marsikaj. Vgrajenih je bilo okrog 2000 notranjih vrat s podboji ter okrog 1200 oken in balkonskih vrat (termoton z roletami). Poleg tega pa smo zmontirali še blizu 400 kom zapornih vrat za jaške, smučna vrata ter pragove za vhodna vrata v stanovanje. V celoti je bilo v Črnuški gmajni opremljenih s stavbnim pohištvom Jelovice 315 stanovanj.

Žiri in Škofja Loka

Za SGP Tehnik smo opravili montažo na dveh blokih, in sicer bloka 5A in 5B v Žireh ter blok v Frankovem naselju.

Za spremembo od ostalih gradbišč so bila tu vgrajena okna Jelobor SU z žaluzijami.

Z montažo na bloku 5A in 5B v Žireh smo pričeli koncem meseca septembra. Montaža je vsebovala okna in balkonska vrata Jelobor SU z žaluzijami ter notranja vrata krila, obešena na kovinske podboje. Dela so potekala po planu, le pri koncu del smo se srečali s problemom polic, kajti izgleda,

nadaljevali z delom. Računamo, da bo do 8. 12. 1988 montaža zaključena.

Drulovka in Kamnik

SGP Gradbinec nam je zaupal montažo na gradbiščih v Kamniku — blok A3K3 ter na blokih v Drulovki.

V Kamniku smo pričeli dobavljati izdelke in začeli z montažo koncem avgusta. Vendar

blok in upam, da nam bo vreme še nekaj časa služilo, da ga zmontiramo do konca. Gradbišče v Drulovki nam po obsegu zagotavlja še dela za prihodnje leto, vendar pa je to veliko premalo, da bi bila montaža stavbnega pohištva v letu 1989 100 % zasedena.

Mislím, da bo potrebno v prihodnje začeti razmišljati o tem, da pomladimo vrsto monterjev SP v Jelovici. Podmladka skoraj ni; letos smo po hudih naporih le začeli pomlajevati vrsto monterjev, povprečna starost na montaži SP pa je preko 40 let.

Letošnja montaža je količinsko obsegala kar veliko število zmontiranih izdelkov ter efektivno opravljenih monterjskih ur. Menim, da bi bilo okrog montaže SP gradbeni operativci potrebno spregovoriti par besed ter ji zagotoviti stabilno mesto v Jelovici. Če hočemo ponuditi kvalitetne izdelke z montažo na tržišče, moramo iti s časom vzporedno naprej ter obnavljati in modernizirati stvari, ki so nujno potrebne za kvalitetno opravljeno delo

(od orodja pa vse do voznega parka).

Tudi znanje je treba prenašati

Valentin Kalan, vodja gradbišč montaže stavbnega pohištva

na mlade, da bomo z dobrim kvalitetnim delom nadaljevali tradicijo Jelovice. Upajmo le, da za naprej ne bo zmanjkalo dela.

Valentin Kalan

To pa je gradbišče v Frankovem naselju v Škofji Loki.

da so bile preveč vlažne (?) za montažo in so se ob zelo intenzivnem ogrevanju blokov napele. Zakaj so bile preveč vlažne ali možnost napake pri izdelavi, bo potrebno ugotoviti, saj je možnost nepravilnega skladiščenja ali pa preveč vlage v samem objektu. Tudi okrog odpadanja barve s polic bi bilo potrebno spregovoriti ter rešiti ta problem.

Tudi na gradbišču Frankovo naselje so bila vgrajena okna Jelobor SU z žaluzijami ter notranja vrata, montirana na kovinski podboj. Dela smo pričeli izvajati v začetku septembra. Ob pričetku montaže smo imeli težavo z dobavo izdelkov na gradbišče, ki pa smo jo premostili in uspešno

pa so se dela razpotegnila vse tja do konca novembra, tako da smo medtem lahko opravljali montažo tudi na drugih gradbiščih. V osemnadstropnem objektu v Kamniku smo montirali tudi izventilske montažne parapete s fiksnimi okni s termoton stekli dimenzij 2200 x 1600. Zahtevna montaža pa nam ni povzročala prav nič težav, težaven je bil le raznos tako velikih stekel, ki so za tak raznos kar primerno težka.

Gradbišče v Drulovki pa zajema večje število klasično grajenih dvonadstropnih blokov, od katerih smo tri (osem vhodov) že uspešno predali ter sta dva tudi že vseljena. Konec decembra smo pričeli zapirati četrtri

Naselje na Drulovki pri Kranju sestavljajo nizki vendar lepi dvonadstropni bloki.

Smernice razvoja izdelkov v Jelovici

Novosti za boljšo prodajo

Nov izdelek je bil in bo še v bodoče gibalo razvoja podjetja ter obenem tudi vodilo k boljši in uspešnejši proizvodni politiki določenega podjetja. Kakšne so značilnosti novega izdelka? Le-ta mora biti po določenih kvalitetnih ali drugih boljših značilnostih poznan širokemu delu kupcev, ki kupujejo ta izdelek.

Na tem razmišljanju naj bi temeljilo tudi nadaljnje delo razvojne službe v Jelovici. Izdelki, ki naj bi jih pripravili ali pa so v fazi razvijanja, morajo biti poznani vsakemu kupcu stavbnega pohištva širom Jugoslavije. Vsakdo, ki kupuje vhodna vrata, mora vedeti, da so masivna vhodna vrata iz Jelovice nekaj posebnega, ker lahko poljubno zamenjujemo polnilo in s tem dobimo iz enih vrat veliko različnih tipov vhodnih vrat. Vse to pa moramo kupcem predstaviti in jim prikazati, da bodo videli prednosti novih izdelkov.

Katere spremembe načrtujemo v naslednjem letu, pa bomo spoznali po posameznih področjih.

Okna

Kritike kupcev in strokovnjakov, ki se spoznajo na okna, so pri naših oknih predvsem na račun tesnilnih materialov, ki z leti postanejo slabši. Zato bomo kot glavno in pricrteno nalogo imeli v zamenjavi tesnilnih materialov ter obenem tudi prehod tesnila iz okvirja na krilo. Zunanji videz naših oken pa moramo polepšati z različnimi dodatki ali spremembami, ki bi uvrstile naš izdelek v višji in kvalitetnejši razred (okrasne mreže, barvno steklo, polnitve, kombinacije z al. križi).

Perspektiven izdelek za del naše proizvodnje je gotovo izdelava elementov za zastekljivanje balkonov, kar bomo ob pomanjkanju dela na določenih obratih gotovo vzeli bolj resno kot doslej.

Vhodna, garažna in notranja vrata

Ob malo pestrejši ponudbi vhodnih vrat, ki jih je pričela ponujati Jelovica, je vrzel v notranjih vratih že pričelo dopolnjevati nekaj pripravljenih tipov stilnih vrat, ki pa jih bo potrebno nadalje izboljševati s kvalitetnejšimi in boljšimi materiali, da bomo dobili notranja vrata, ki se bodo lahko prilagajala notranji opremi modernjših stanovanj ali pa stilno oblikovani opremi stanovanj. Stilnim notranjim vratom mora slediti tudi razvoj podbojev, ki bi se prilagajali obliki notranjih vrat.

Senčila

Rolo omarica je izdelek, ki je poznan po svojih toplotnih

izgubah, zato imamo že pripravljeno varianto izolacije rolo omarice, s čimer bi zmanjšali toplotni most, ki nastaja pri rolo omaricah. Na področju zasenčevanja vezanega programa pa se pripravljajo variante, ki bi zamenjale žaluzije in s tem tudi izolirali toplotni prehod skozi okno (to so različne energetske zavese).

Tako vidimo, da je dela na področju razvoja novih izdelkov dovolj, potrebno bo le v sodelovanju s proizvodnjo, nabavo, kontrolo, operativno pripravo in tehnološko ter ostalimi službami speljati potrebno delo, da nov izdelek čim prej pride do naših kupcev.

Andrej Franko

Osebni dohodek –dober ali slab?

Povprečni osebni dohodki so seveda zanimiva kategorija. Spominjajo namreč na znano zgodbo o segedinu. Ker pa ima Jelovica le največ delavcev zaposlenih v neposredni proizvodnji, bo vseeno zanimivo pogledati, kakšni so bili ti povprečni osebni dohodki v oktobru. Izplačan je bil na delavca 713.221 din in je bil za 8 % višji kot v septembru. Še več pa pove primerjava z enakim lanskim obdobjem. Povečal se je za 144 %. Sedaj pa sami izračunajte stopnjo inflacije in rast OD in ocenite, kakšen je bil realni osebni dohodek. Ker vemo, da boste nezadovoljni z rezultatom in ker tudi na Sindikatih dobro vedo, da OD niso kategorija povečevanja inflacije, bodo vsi ti podatki, ki iz meseca v mesec bolj bodejo v oči, morda po novem letu le pripeljali do tega, da bodo plače sledile vsaj podražitvam. Za primerjavo pa samo še povprečni OD v nekaterih sorodnih podjetjih v oktobru:

GLIN Nazarje	803.000 din
GKZ Srednja vas	919.000 din
HOJA Ljubljana	708.000 din
INLES Ribnica	734.000 din
LESNA Slovenj Gradec	754.000 din
LIP Slovenske Konjice	723.000 din
SMREKA Gornji grad	773.000 din

Letna mladinska konferenca

Z mladimi v Jelovici zadovoljni

V začetku decembra so se mladinci Jelovice zbrali na svoji letni programski konferenci, ki pa je bila tudi volilna, saj je dosedanjemu predsedniku potekel mandat. Seveda je najtežje ocenjevati svoje delo in biti pri tem še objektivni. Zato smo izbrali za uvodno misel predvsem mnenje nekaterih gostov, ki so s strani družbenopolitičnih organizacij pozdravili zbor mladih. Bilo je enotno. Mladi se dobro vključujejo v delo in marsikaj bi v Jelovici brez njih obstalo.

Seveda je ob taki oceni poročilo predsednika Igorja Pintarja malo manj samokritično, saj imajo mladi nenazadnje marsikaj tudi za pokazati, kaj vse so postorili v preteklem mandatskem obdobju. Tako je Igor Pintar povedal, da so se trudili, da bi bil zastavljeni program čim boljše uresničen. Vendar,

— v začetku julija smo imeli tridnevni tečaj jadrnanja na deski v Puli

— ob dnevu Jelovice smo skupaj s športno sekcijo organizirali nogometni turnir za ekipe naših obratov na Godešiču s piknikom

— pomagali smo pri obnavljanju notranjosti brunaric na

Delovno predsedstvo letne volilno-programske konference mladine v Jelovici, ki so jo pozdravili tudi nekateri gostje, med njimi tudi predsednik IO OO Zveze sindikatov Alojz Igličar, sekretar ZK DO Anton Kužnik in predstavnik Gasilskega društva Stanislav Šink.

pripravljenost mladih za volontersko delo se je zmanjšala, saj je pri mnogih opaziti, da se v sedanji gospodarski krizi bolj vsak zase ukvarja z mislijo, kako dobro živeti ali pa sploh živeti v tej druginji in ob slabih dohodkih, ki spremljajo vsakega mladega človeka. Pa vendar so mladi uresničili vrsto zadanih nalog. Poglejmo nekatere aktivnosti v tem letu, kot jih je nanizal predsednik Igor Pintar:

— ustanovili smo nogometno ekipo, ki nastopa pod imenom NK ZSMS Jelovica

— v mesecu marcu smo organizirali izlet v Planico z zelo dobro udeležbo

— pripravili smo mladinsko prvenstvo Jelovice v šahu in kegljanju

— konec aprila smo organizirali smučarski vikend na Voglu

Pokljuki (september)

— novembra smo izvedli delovno akcijo na Pokljuki in prebarvali zunanost velike brunarice

— naši člani so se udeležili seminarja v Bohinju

— aktivno smo sodelovali z OK ZSMS Škofja Loka in ostalimi mladinskimi organizacijami

— vključevali smo se v delo organov samoupravljanja v DO

— podprli smo delo odbora za varstvo človekovih pravic in zbrali skoraj 100 podpisov

Za delo smo prejeli srebrni znak ZSMS

Mladi so zatem izvolili tudi svoje novo vodstvo. Novoizvoljeni predsednik tov. Borut Javh se je prisotnim zahvalil za zaupanje, nato pa je podal predlog programa dela za prihodnje leto. Program je okviren in se bo po potrebi še

dopolnjeval. Program dela je naslednji:

- 3 delovne akcije
- 2 delovni akciji na Pokljuki
- organizacija izleta v Pulo
- tekmovanje v kegljanju
- organizacija šahovskega prvenstva
- tekmovanje v malem nogometu na Godešiču

– organizacija izleta v Planico
V razpravo se je vključil tov. Kužnik in dejal, da je mladinska organizacija v DO kljub majhnemu številu aktivnih članov zelo delovna. Povedal je tudi, da bodo ob gospodarskih spremembah v novem letu sledile tudi politične, vendar se še ne ve, kakšne spremembe to bodo.

Tov. Stanislav Šink se je zahvalil za povabilo ter pohvalil delo mladih v gasilskem društvu ter dal poudarek na njihovo uspešnost tudi v občinskem merilu. Dodal je, da tudi starejši radi prebirajo revijo

Mladina ter zaželel še nadaljnje uspešno delo.

Tov. Igličar se je KK ZSMS zahvalil za uspešno sodelovanje z IO OO ZS. Dejal je, da o delu mladih priča tudi srebrni znak mladine. Opozoril je na gospodarsko in politično krizo ter na mesto mladih pri reševanju le-te.

Poglejmo še, kdo vse sestavlja novo vodstvo mladinske organizacije v Jelovici oziroma njeno predsedstvo:

*Predsednik – Borut Javh
sekretar – Nada Lazar
blagajnik – Tilka Vučko
Namestnik predsednika – Matjaž Krajnik*

Člani predsedstva:

*Kalan Tine, Ovsenek Robert,
Vilfan Polona Troha Slavko,
Fende Boštjan, Možina Franc,
Kužnik Zmago, Bokal Ivo,
Pintar Igor*

D. M.

Skromna zahvala

Generacija, zgled delavnosti, tone v zaslužen pokoj

Iz naših delovnih vrst se je pred kratkim poslovila dolgotrajna sodelavka **Slavka Podpečan**. Rekel bi, da je predzadnji „viharnik“ generacije, ki je dolga leta v enem obratu vztrajno kljubovala raznim pretresom v borbi za ljubi kruhek.

Kot vsak drug obrat spreminja svojo podobo, so bile še posebej vidne spremembe v zadnjih desetletjih v obratu letov in dopolnilnega programa – 225; naj si bo to v tehnološkem ali prostorskem pogledu. Preveč bi bilo naštevanja, če bi hoteli prikazati vso raznolikost proizvodnje, ki se je najprej utekla v tem obratu in je bila potem predstavljena drugam, poleg že opučenih programov. Poleg letov v dopolnilnem programu prevladujejo še razni polizdelki za druge obrate in zaključni elementi za vgradnjo tipiziranih izdelkov na objektih. Pred novo organizirano učno delavnico je tudi to funkcijo opravljal ta obrat, ki pa je zaradi prekomerne serijske proizvodnje ni izpolnjeval v polni meri.

Toliko za bežno predstavitev obrata, kamor spada tudi izdelava furnirskih formatov. To je sicer ločen oddelek, sedaj že v tretje prestavljen in se nahaja pod centralnim skladiščem. Tu

je Slavka dopolnila delovno dobo. Na kratko bi rekel: „Bila je srce in duša oddelka!“ Ne le glede njene delovne vneme in splošne obvladljivosti raznih delovnih opravil, ki jih je hitro obvladala, kamorkoli je bila prestavljena, tudi drugače s človeškega vidika je znala biti tovariška do sodelavcev, vedno pripravljena sodelovati pri reševanju težav s posamezniki ali v skupini. Nema lokrat je s svojo zavzetostjo za delo pomagala rešiti probleme nesinhronizirane proizvodnje in ozkih grl. Iz nje je sevala vedrina in neizčrpna energija, ki človeku v njeni bližini ne pusti mirovati in je kot taka bila gonilo uspešne delovne skupine.

Krojilec furnirja, katerega delo je Slavka dolga leta opravljala in ga dobro obvladala, odigrava pomembno vlogo pri izkoristku dragocene surovine, ter vpliva na kakovost in izgled končnega izdelka. Je vodja posadke, v kateri vsak član svoj delež

še k temu prispeva. Kot Slavka pravi, pri tem delu ni dovolj razlikovati le drevesno vrsto in upoštevati kriterije kakovosti. Les moraš poznati že kot drevo v rasti in razlikovati, kako je bil v drevesu obrnjen, da potem izdelek (vrata) ne daje videza – z glavno navzdol. Ta na videz lahka naloga dela preglavice zlasti tistim, ki z lesom niso imeli drugega opravka kot v obliki kurjave ali pa še to ne. Slavki je les poznan že iz otroških let. V Jelovici pa si je z njim celih 26 let nabirala izkušnje ob različnih mizarskih opravilih. Njej precej podobnih izkušenj ima njena naslednica Marica, s katero sta bili do zadnjega sodelavki in je tako kar laže zapustila Jelovico, saj je vedela, da bo njeno delo teklo naprej.

Bil bi krivičen, če ob tej priložnosti ne bi omenil še drugih prav tako zaslužnih sodelavcev njene generacije, ki so pred kratkim zapustili Jelovico in vsak posebej prispevali svoj delež za napredek k temu, da imamo sedaj v marsičem ugodnejše delovne pogoje. Pohvaliti moram Tončko Kožuh, ki ji zlepa ni bil nobeden kos v preseganju norme na različnih delovnih mestih in Toneta Hafnerja, ki je vse prekašal po univerzalnosti v obvladovanju različnih del. Milka Oman se je tako rekoč pred upoko-

jitvijo s trudom in vztrajnostjo privadila dela na pedantnem stroju za spajanje furnirja in je zmogla napor, ki dela preglavice mladim. Slavki sledita še prizadevna in vestna Marica Jugovic – profilirec, ter Hilda Perša, ki je zaradi dolgotrajnega dela ob brizgalni kabini s prepolnimi pljuči škodljivih hlapih bila premeščena iz obrata. Izmenovodja Ivan Zihlerl je bil dolgoletni povezovalac obrata 225, s proizvodnjo vratnih kril. Rekel bi, da je opravljal funkcijo popkovine. Saj je od začetka furniranja vratnih kril vestno vsklajeval obe proizvodnji eno z drugo in ob „posledicah“ v sodelovanju s Slavko spretno preprečeval spodrsiljaje. Ne le omenjenim sodelavcem, tudi njihovim predhodnikom iz tega in drugih obratov, ki so ustvarjalno sodelovali pri graditvi Jelovice, vsem hvala za moko, ki jo meljemo in jo bodo mleti iz našega zrnja. Prebredli ste mnoge družbene spremembe, gospodarske in šolske reforme. V uteho vaših žrtev vam posredujem tisočletja staro modrost starogrškega misleca Hipokrata: „Življenje je kratko, pridobivanje izkušenj dolgotrajno, ugodna priložnost redka, izkušnja varljiva, odločitev pa težka.“

Jože Stenšak

Srce mora biti ob vsakem klicu življenja pripravljeno na slovo in na nov začetek, da hrabro in brez objokovanja naveže nove stike. V vsakem začetku se skriva neki čar, ki nas varuje in nam pomaga živeti.

(Hermann Hesse)

Ne obstaja nobena druga prenova našega sveta kot ta, da v starih okoliščinah postanemo novi ljudje.

(Albert Schweitzer)

Vse je treba delati, pa so vsi zadovoljni

Tokrat vam, kot smo obljubili že v prejšnji številki našega glasila, predstavljamo še tri dobitnike priznanja za 30 let dela v Jelovici. Poglejmo, kaj nam lahko povedo o svojih življenjskih izkušnjah in kaj mislijo o delu v Jelovici.

Franc Vončina

Rad imam mir in svoje delo

V prejšnjem glasilu smo imeli tri delavce, ki so bili vseh 30 let v Jelovici. Franc Vončina pa je v Jelovici uradno od 1963. leta, ko se je sovođenska mizarska delavnica pridružila Jelovici. Prej pa je delal v tej delavnici, dve leti pa tudi pri kmetijski zadrugi – pri gozdni, kot so takrat rekli. Torej les in delo z njim ga spremlja že dobrih 30 let. In kako se spominja prvih let v Jelovici?

„Prva leta smo delali opeko iz žaganja in cementa. Ko to ni več šlo, smo delali embalažo za TIKI. Takrat smo imeli svojo delavnico tudi na Fužini in sem tam delal na montaži in barvanju. Kasneje pa sem na Sovodnju začel delati v pro-

izvodnji in tu delam še sedaj. Seveda so bila vmes številna zanimiva obdobja, ko sem pač moral delati na številnih in različnih strojih, skratka poprijeti je bilo potrebno za vsako delo. Obiskoval sem tudi šolo za mizarja in pridobil interno kvalifikacijo. Vendar moram reči, da je ta za mene kar kvalifikacija širokega profila, saj moram sedaj delati na vseh strojih, kjer je pač potrebno. No in ko sedaj takole premišljuje nazaj, potem pač moram povedati tudi nekaj svojih ugotovitev. Meni osebno ni prav nič všeč, kadar se vpije in razgraja. Rad imam svoj mir, ki ga tudi pri delu še kako potrebujem, saj je takrat človek najbolj zbran in lahko veliko naredi. Za človeka je zelo koristno, če dosti bere. Sam sem naračen na veliko časopisov in revij in vse pre-

berem. Mislim, da je v svetu, v razmišljanju ljudi in v hotelih res veliko resnic, ki človeku lahko samo koristijo. Moti me tudi, da nekateri vse samo „šimfajo“. Jaz jim pravim dežurni čvekači. Saj ni res dobro, vendar nihče noče več pomisliti, kako smo živeli včasih. Jaz sem doma v takem bregu, da se danes sploh ne splača obdelovati. Pa vseeno dobro živim, saj mi zaslužek na delu to omogoča. Naj bom potem nezadovoljen?”

V razgovoru je povedal še nekaj takih, ki človeku zlezejo pod kožo in potem nehoti premišljuješ pomen teh besed. Po svoje je Franc Vončina zanimiv človek. Kar nekam skrivnostno je, ni zgovoren, zato pa tisto, kar pove, mora držati. Pa tudi drugače ne more biti slab človek. Doma skrbi za teto, ki ima 82 let, mama je 4 leta bila vselej deležna njegove nege. Da pa bi si poiskal ženo, pa ni bilo časa. Ima pač svoj svet in v njem je dovolj zanimivega tudi brez žene. Sicer pa je ena njegovih glavnih dolžnosti delo in tam na obratu Sovodnj je velja Franc Vončina za pridnega delavca.

Ciril Trček

Ne bi nas smeli primerjati z mladimi

Razgovor z delavci je včasih za novinarja težak. Kot mi pravimo: vse moraš „izvleči“ iz sogovornika, potem pa je sploh najbolje, da napišeš približno tako, kot bi on želel. Vendar hvaležno to ni. Pri Cirilu Trčku, ki je tudi med našimi 30-letniki, pa na srečo teh težav ni bilo. Še več. V tisti uri razgovora je „natresel“ toliko zanimivosti, da sem jih enostavno polovico pozabil zapisati. Pač zna pripovedovati in ko ga poslušas, mimogrede pozabiš pisati.

Sedaj ko berete tole, je zopet na delu. Obiskal pa sem ga doma, kjer je bil na bolniški. Vnetje živcev ali nekaj podobnega mu kar lep čas nagaja, tako da ima resne probleme pri delu. Pa ni tiste sorte človek, da bi za vsako malenkost

šel k zdravniku in potem na daljši počitek. Vendar če ne gre, pač ne gre. Kako je s to njegovo boleznijo, pa je najbolje povedati kar sam.

„Težave so take narave, da me včasih kar malo zanese. In tako se mi je pred časom zgodilo, ko sem ravno nekaj zabijal, da mi je zopet zaneslo roko (z njo ima največ težav) in namesto po žeblju sem s kladivom mahnil po uri. In to tisti, ki sem jo dobil za 10 let dela v Jelovici. Kako škoda se mi jo je zdelo, ko sem jo moral odvreči.“

Ali so te težave z zdravjem stvar, ki jo je pridobil z leti pri delu, ne zna povedati. Verjetno pa je nekaj tudi na tem. Dolga leta dela v neprijetnih prostorih, ki so jih imeli na obratu v Gorenji vasi,

na številnih terenih pri montaži na Kokrici, Nemčiji, Podlubniku in še kje, so verjetno pripomogli k tej bolezni.

Saj se ne pritožujem, vendar moram reči, da za nas starejše delavce prav posebno ne skrbi. Čeprav sem izučeni mizar, dolga leta sem opravljal najrazličnejše zahtevne mizarske dela, imam sedaj pri nabijanju oken enako normo kot mlad delavec. Koliko hitreje lahko dela ta, verjetno ni treba posebej povedati. Čisto dobro pa se v tem primeru le ne počutim. Še posebno, ker me velikokrat doleti, da sem prav jaz tisti, ki potem rešuje kakšno stvar v proizvodnji, če jo je treba narediti z izkušnjami v dolgoletni mizarski stroki. Takrat delo seveda ni normirano in mi je priznana ta dolgoletna praksa, ko pa se vrnem nazaj k oknom, sem zopet enak tistemu, ki je pravkar zapustil šolo.

In kako je bilo nam, ko smo bili mladi delavci? Bolje da ne razlagam veliko. Včasih sem pospravljaj dalj, kot je trajal ves „šiht“. Pa tudi drugače je bilo dosti težje. Prva leta našega obrata tu v Gorenji vasi smo morali prav vajenci in pomočniki hoditi tudi okrog kmetov in nabirati les, da smo imeli kaj za delati. Potem če smo ga

dobili, smo ga seveda ročno odpeljali v delavnico. Sicer pa se sedaj nad delavnimi razmerami prav nič ne pritožujem. Imamo lep obrat in tudi drugače je dobro poskrbljeno za nas. Osebno sem zadovoljen celo s plačo, saj nimam več prav veliko zahtev in potreb.“ Kaj naj še zapišem. To, da bo zagotovo delal še naprej in da bo tudi ostal eden tistih delavcev, na katere se na obratu Gorenja vas najbolj zanesejo. Če bo zanj kakšno lažje delo, bo verjetno manj težav tudi z zdravjem. Zakaj se to ne bi zgodilo?

Ivan Kern

Včasih smo bolj skupaj držali

Na obratu montažnih objektov že 30 let dela Ivan Kern. Izučeni kolar se je zaposlil najprej v Roletu (potem ko se je seveda izučil), potem pa je prišel na delo v Jelovico in tu ostal pri izdelavi konstrukcij vse do danes.

„Kaj naj povem o svojem delu in preteklosti. Nisem posebej zgovoren, zato morda ne boste zadovoljni. Pa tudi moje delo

ni tako pestro, da bi bilo posebej zanimivo. Vsa ta leta sem namreč delal tu pri izdelavi strešnih konstrukcij in to delo je seveda precej enolično. Seveda pa vedno tudi nisem bil tu. Pred leti smo morali vsi, ki smo bili mlajši, veliko po montažah. Tako sem kar veliko prepotoval. Obnavljal sem potresno Skopje leta 1963, bil sem na montaži v Nemčiji, pa tudi v Posočju, kjer sem po 16 letih montaže zaključil svoje terensko delo.

Doma imam malo kmetijo in seveda je bilo zato toliko težje, če me ni bilo doma. Sedaj pa to delo kar lahko opravljam. Seveda pa ni lahko, saj imam 12 glav živine, in ker nisem oženjen, je pač dela kar dosti.“ Vprašal sem ga tudi, kako bi lahko primerjal razmere tu na obratu pred leti in sedaj.

„Moram priznati, da se je včasih bolj skupaj držalo. Bolj smo se pogovarjali, šalili in podobno. Dneš pa se mladi držijo bolj za sebe. Pa ne da bi se nas izogibali, saj se tudi med sabo ne družijo dosti.“

Splošna deklaracija človekovih pravic

Letošnji 10. december, „dan človekovih pravic“, je minil v znamenju štiridesetletnice sprejetja Splošne deklaracije človekovih pravic. To se je namreč zgodilo 10. decembra 1948 na zasedanju Generalne skupščine OZN v Parizu. Med državami podpisnicami je bila tudi Jugoslavija. Ta listina je prva celovita mednarodnopravna opredelitev temeljnih prirojenih in neodtujljivih pravic, ki naj bi jih bil deležen vsak človek ne glede na raso, vero, spol in jezik. Te pravice so podrobneje opredeljene v dveh paktih o človekovih pravicah: Mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah; oba je Generalna skupščina OZN sprejela 16. decembra 1966, Jugoslavija pa ratificirala leta 1971.

Ob štiridesetletnici te pomembne listine, ki je še daleč od uresničitve, je v Ljubljani pri Mladinski knjigi izšel zbornik Varstvo človekovih pravic. Ljubo Bavcon v predgovoru piše, da knjiga prihaja „ob pravem času in hkrati z veliko zamudo“.

Zajetna knjiga (549 strani) ima tri dele: Pravna ureditev človekovih pravic, Človekove pravice in civilna družba in Dokumenti. Prva dva dela prinašata kritične študije slovenskih strokovnjakov, predvsem pravnikov. V tretjem delu pa so najprej predstavljeni zgodovinski dokumenti, od znamenite angleške plemiške listine Magna Charta Libertatum (1215) do Vidovdanske ustave stare Jugoslavije (1921), sledijo mednarodni dokumenti, na koncu pa najdemo nekatera sodobna ustavna besedila o človekovih pravicah.

Splošna deklaracija človekovih pravic je na drugem mestu mednarodnih dokumentov, za Ustavno listino OZN. In ker je to ena najpomembnejših listin, kar jih zadeva človeka in njegovo svobodo, menim, da je pravilno, da smo z njeno vsebino seznanjeni prav vsi ljudje in jo s tem namenom tudi objavljamo.

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

1. člen. Vsi ljudje se rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice. Obdarjeni so z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje.

2. člen Vsakdo je upravičen do uživanja vseh pravic in svoboščin, ki so razglašene s to deklaracijo, ne glede na

raso, barvo, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino. Nadalje ni dopustno nikakršno razlikovanje glede na politično in pravno ureditev ali mednarodni položaj dežele ali ozemlja, ki mu kdo pripada, pa naj bo to ozemlje neodvisno, pod skrbništvom, ne samo upravno ali kakorkoli omejeno v svoji suverenosti.

3. člen. Vsakdo ima pravico do življenja, do prostosti in do osebne varnosti.

4. člen. Nikogar se ne sme imeti niti v suženjstvu niti v podložništvu; suženjstvo in trgovina s sužnji v kakršnikoli obliki sta prepovedana.

5. člen. Nikogar se ne sme mučiti in z njim surovo, nečloveško ali ponižujoče ravnati.

6. člen. Vsakdo ima povsod pravico do priznanja pravne sposobnosti.

7. člen. Vsi so enaki pred zakonom, vsi, brez diskriminacije, imajo pravico do enakega pravnega varstva. Vsi imajo pravico do enakega varstva pred sleherno diskriminacijo, ki bi kršila to deklaracijo, kakor tudi pred vsakim škujanjem k takšni diskriminaciji.

8. člen. Vsakdo ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pri pristojnih državnih sodnih oblasteh proti dejanjem, ki kršijo temeljne pravice, priznane mu po ustavi ali zakonu.

9. člen. Nihče ne sme biti samovoljno zaprt, pridržan ali izgnan.

10. člen. Vsakdo je pri odločanju o njegovih pravicah in dolžnostih in v primeru kakršnekoli kazenske obtožbe zoper njega upravičen ob polni enakosti do pravičnega in javnega obravnavanja pred neod-

visnim in nepristranskim sodiščem.

11. člen. (1) Vsakdo, ki je obtožen kaznivega dejanja, ima pravico, da velja za nedolžnega, dokler ni spoznan za krivega v skladu z zakonom o javnem postopku, v katerem so mu dane vse možnosti, potrebne za njegovo obrambo.

(2) Nihče ne sme biti spoznan za krivega katerekoli kaznivega dejanja zaradi kakršnegakoli ravnanja ali opustitve, ki v času storitve ni bilo kaznivo dejanje po notranjem ali mednarodnem pravu. Prav tako se ne sme izreči strožje kazni od tiste, ki je bila predpisana v času storitve kaznivega dejanja.

12. člen. Nikogar se ne sme nadlegovati s samovoljnim vmešavanjem v njegovo družino, v njegovo stanovanje ali njegovo dopisovanje in tudi ne z napadi na njegovo čast in ugled. Vsakdo ima pravico do zakonskega varstva pred takim vmešavanjem ali takšnimi napadi.

13. člen. (1) Vsakdo ima pravico do svobodnega gibanja in izbire prebivališča znotraj meja določene države.

(2) Vsakdo ima pravico zapustiti katerokoli državo, vključno svojo lastno, in vrniti se v svojo državo.

14. člen. (1) Vsakdo ima pravico v drugih državah iskati in uživati pribežališče pred preganjanjem.

(2) Na to pravico se ni mogoče sklicevati v primeru pregona, ki dejansko temelji na napolitičnih kaznivih dejanjih ali dejanjih, ki so v nasprotju s cilji in načeli Združenih narodov.

15. člen. (1) Vsakdo ima pravico do državljanstva.

(2) Nikomur se ne sme samovoljno vzeti državljanstva ali zakonite pravice do spremembe državljanstva.

16. člen. (1) Polnoletni moški in ženske imajo brez kakršnihkoli omejitev glede na raso, državljanstvo ali vero pravico skleniti zakonsko zvezo in ustanoviti družino, upravičeni so do enakih pravic v zvezi z zakonsko zvezo, tako med zakonsko zvezo kot tudi, ko ta preneha.

(2) Zakonska zveza se sme skleniti samo s svobodno in polno privolitvijo obeh bodočih zakoncev.

(3) Družina je naravna in temeljna celica družbe in ima pravico do družbenega in državnega varstva.

17. člen. (1) Vsakdo ima pravico do premoženja, tako sam, kakor tudi skupno z drugimi.

(2) Nikomur ne sme biti premoženje samovoljno vzeto.

18. člen. Vsakdo ima pravico do svobodne misli, vesti in

veroizpovedi; ta pravica zajema svobodo spreminjati prepričanje in vero, kakor tudi nujno svobodno, javno ali zasebno izražanje, bodisi posamezno ali v skupnosti z drugimi, s poučevanjem, v praksi, z bogoslužjem in opravljanjem obredov.

19. člen. Vsakdo ima pravico do svobode mišljenja in izražanja, vštevši pravico, da nihče ne sme biti nadlegovan zaradi svojega mišljenja, in pravico, da lahko vsak išče, sprejema in širi informacije in ideje s kakršnimikoli sredstvi in ne glede na meje.

20. člen. (1) Vsakdo ima pravico do svobodnega in miroljubnega zbiranja in združevanja.

(2) Nikogar se ne sme prisiliti k članstvu v katerokoli družbo.

21. člen. (1) Vsakdo ima pravico sodelovati pri opravljanju javnih zadev svoje države bodisi neposredno ali po svobodno izbranih predstavnikih.

(2) Vsakdo ima pod enakimi pogoji pravico do javnih služb v svoji državi.

(3) Volja ljudstva je temelj javne oblasti; ta volja se mora izražati v občasnih in poštenih volitvah, ki morajo biti splošne ob načelu enakosti in tajnega glasovanja ali po kakšnem drugem enakopravnem postopku, ki zagotavlja svobodo glasovanja.

22. člen. Vsakdo ima kot član družbe pravico do socialne varnosti in pravico do uživanja, s pomočjo prizadevanj svojih skupnosti in mednarodnega sodelovanja in v skladu z ureditvijo in sredstvi neke države, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, nepogrešljivih za njegovo dostojanstvo in svoboden razvoj njegove osebnosti.

23. člen. (1) Vsakdo ima pravico do dela in proste izbire zaposlitve, do pravičnih in zadovoljnih delovnih pogojev in do varstva pred nezaposlenostjo.

(2) Vsakdo ima, brez kakršnekoli diskriminacije, pravico do enakega plačila za enako delo.

(3) Vsakdo, kdor dela, ima pravico do pravične in zadovoljive nagrade, ki zagotavlja njemu in njegovi družini človeka vreden obstoj in ki naj se po potrebi dopolni z drugimi sredstvi socialnega varstva.

(4) Vsakdo ima pravico sodelovati pri ustanavljanju sindikata ali pridružiti se sindikatu za zavarovanje svojih interesov.

24. člen. Vsakdo ima pravico do počitka in prostega časa, vključno z razumno omejitvijo delovnih ur, in pravico do občasnega plačanega dopusta.

25. člen. (1) Vsakdo ima pra-

vico do takšne življenjske ravni, ki zagotavlja njemu in njegovi družini zdravje in blagostanje, vključno hrano, obleko, stanovanje, zdravniško oskrbo in potrebne socialne usluge; pravico do varstva v primeru nezaposlenosti, bolezni, delovne nezmožnosti, vdovstva ter starosti ali druge nezmožnosti pridobivanja življenjskih sredstev zaradi okoliščin, neodvisnih od njihove volje.

(2) Materinstvo in otroštvo sta upravičena do posebne skrbi in pomoči. Vsi otroci, bodisi da so rojeni kot zakonski ali zunaj zakonske skupnosti, uživajo enako socialno varstvo.

26. člen. (1) Vsakdo ima pravico do izobrazbe. Izobraževanje je brezplačno vsaj na začetni in temeljni stopnji. Šolanje na začetni stopnji je obvezno. Tehnično in poklicno šolanje mora biti splošno dostopno. Višje šolanje mora biti na osnovi doseženih uspehov vsem enako dostopno.

(2) Izobrazba mora biti usmerjena k polnemu razvoju človekove osebnosti in utrjevanju spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Pospeševati mora razumevanje, strpnost in prijateljstvo med vsemi narodi in med rasami in verskimi skupinami ter pospeševati dejavnost Združenih narodov za ohranitev miru.

(3) Starši imajo prvo pravico do izbire vrste izobrazbe za svoje otroke.

27. člen. (1) Vsakdo ima pravico prosto se udeleževati

kulturnega življenja svoje skupnosti, uživati umetnost in sodelovati pri napredku znanosti in biti deležen koristi, ki iz nje izhajajo.

(2) Vsakdo ima pravico do varstva moralnih in premoženjskih koristi, ki izhajajo iz kateregakoli znanstvenega, književnega in umetniškega dela, katerega avtor je.

28. člen. Vsakdo je upravičen do družbenega in mednarodnega reda, v katerem se lahko v polni meri uresničujejo pravice in svoboščine, določene v tej deklaraciji.

29. člen. (1) Vsakdo ima dolžnost do skupnosti, v kateri je edino mogoč svoboden in popoln razvoj njegove osebnosti.

(2) Pri izvajanju svojih pravic in svoboščin je vsakdo podvržen samo takšnim omejitvam, ki so določene z zakonom, katerih izključni namen je zavarovati obvezno priznanje in spoštovanje pravic in svoboščin drugih ter izpolnjevanje pravičnih zahtev morale, javnega reda in splošne blaginje v demokratični družbi.

(3) Te pravice in svoboščine se v nobenem primeru ne smejo izvajati v nasprotju s cilji in načeli Združenih narodov.

30. člen. Nobene določbe te deklaracije se ne sme razlagati tako, kot da iz nje izhaja za državo, skupino ali posameznika kakršnakoli pravica do kakršnegakoli delovanja ali dejanja, ki bi hotelo uničiti v njej določene pravice in svoboščine.

lesarskega šolstva ena izmed petih centrov za izobraževanje lesarjev v Sloveniji. Danes šola razpolaga z 18 specializiranimi učilnicami, tretjino športne dvorane Poden in šolskimi delavnicami ter pripadajočimi prostori. Na šoli je zaposlenih 42 delavcev. V šolskem letu 1988/89 je vpisanih 610 učencev v 24 oddelkih. Mladina se izobražuje po dveh vzgojnoizobraževalnih programih:

— obdelovanje lesa (skrajšani program), ki traja dve leti in da poklic obdelovalec lesa (II. stopnja);

— lesarstvo (srednji program), ki traja za poklica lesar širokega profila in lesar tapetnik tri leta (IV. stopnja) ter lesarski tehnik štiri leta (V. stopnja).

Poleg mladine izobražujemo tudi odrasle. Vsako leto razpisujemo vse oblike izobraževanja za pridobitev izobrazbe, vendar opažamo, da je največ zanimanja za poklic lesarskega tehnika in to za slušatelje, ki imajo poklic IV. stopnje zahtevnosti v lesarstvu.

Prav je, da podpiramo tako izobraževanje, saj hitro razvijajoča se industrija rabi tak kader tudi v neposredni proizvodnji. Poleg izobraževanja za pridobitev izobrazbe organizira šola tudi razne seminarje, tečaje: za vodje del, brusilce orodij in rezil, sušilničarje, žagarje itd. tako za delavce v industriji kot v obrti.

Posebej cenimo dobre odnose z DO Jelovica — lesno industrijo Škofja Loka. Vaša DO je ena tistih, ki načrtno skrbí za

svoje kadre. V tem šolskem letu je na šoli 91 vaših štipendistov, kar predstavlja 15 % vseh učencev. Zgledno je sodelovanje s kadrovsko službo, saj vse probleme rešimo soglasno v obojestransko korist. Šola ima večino praktičnega pouka organiziranega v šolskih delavnicah, vendar po nekaj učencev pošiljamo na praktični pouk tudi v Jelovico in Gradis, da učenci spoznajo tudi delo v serijski, masovni proizvodnji. Nekateri delavci Jelovice pomagajo šoli tudi s svojim bogatim strokovnim znanjem v rednem učnem procesu in na tečajih. Ker šola ne razpolaga z deviznimi sredstvi, smo za pomoč pri nabavi novega stroja v šolski delavnici zaprosili vašo DO in v letošnjem letu nakup tudi realizirali.

Slovensko srednje šolstvo je pred pomembnimi spremembami treh šolskih zakonov, ki naj bi uredili težave v srednjem šolstvu. Srečujemo se s pritiski na mrežo šol, na ločevanje nekdanjih poklicnih in tehničnih šol.

Menimo, da lesarji v reformirani šoli pridobijo več splošnih in strokovnih, manj pa praktičnih znanj, kar naj bi nudilo pripravnitvo.

Zelimo, da bi nas delavci Jelovice tudi v bodoče podpirali v naših prizadevanjih za sodobno šolo, da bi učenci pridobili čimveč znanj v zadovoljstvo učencev, staršev in štipendistov.

Peter Žagar

Ob 100 letnici lesarskega šolstva

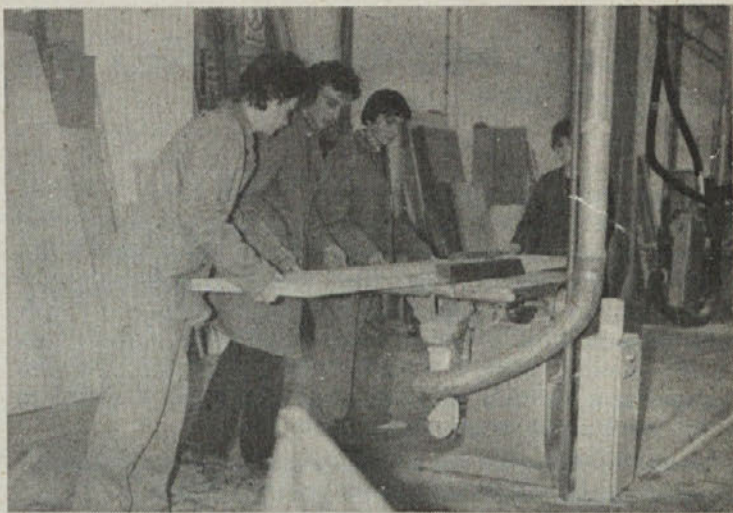
Škofjeloška šola je povezana s tovarnami

Letos praznujemo 100-letnico organiziranega lesarskega šolstva na Slovenskem. Leta 1888 je bila namreč v Ljubljani ustanovljena Strokovna šola za lesno industrijo. Enak jubilej bomo praznovali naslednje leto tudi v Škofji Loki. Leta 1889 je bila namreč na pobudo takratnega ravnatelja osnovne šole v Škofji Loki ustanovljena Obrtno nadaljevalna šola za mizarje. Lesarji so se skupaj s kovinarji izobraževali do leta 1966 v Škofji Loki, ko je bilo izobraževanje za lesarske poklice premeščeno na Trato, na Poklicno šolo za lesno stroko, ki je predhodnica današnje Srednje lesarske šole.

Po letu 1950 je lesna industrija doživljala zelo hiter razvoj. Podjetja so rabila tudi ustrezno usposobljene kadre. Na pobudo Poslovnega združenja Les Ljubljana je bila leta 1956 ustanovljena Vajenska šola za učence

v lesni industriji za naslednje delovne organizacije: Jelovica, LIP, Lipa, Javor, Hoja, Inles, Stol in Brest.

V 32-letnem razvoju se je šola prostorsko in kadrovsko okrepila in je v konceptu razvoja

Spravite izpred mene vrišč svojih pesmi, zvoka vaših strun ne morem poslušati, temveč pravica naj teče kot voda, pravica kakor vedno tekoč potok.

(prerok Amos)

Najlepše na tem svetu je, da prihajajo vsa darila iz svobode. Nobene zakona ni, da mora zaročenec podariti svoji zaročenki prstan. In edina tesna vez med darilom in svobodo je preprosta beseda „hvala“.

(Fulton Sheen)

Dejavnost za več znanja

Večina delavcev Jelovice pozna Društvo inženirjev in tehnikov, vendar razen njenih članov bolj malo ve o njegovem delovanju, zato ga v naslednjem članku na kratko predstavljamo.

Društvo trenutno združuje 166 članov inženirjev in tehnikov tehnične smeri. Članstvo se neprestano spreminja zaradi odhodov naših delavcev v zasluženi pokoj, nadomeščamo pa jih z novimi kadri, ki prihajajo v našo delovno organizacijo. S tem bi tudi izkoristili priliko, da vse nove delavce povabimo v naše društvo.

Društvo deluje predvsem pri organiziranju ogledov sejmov v domovini in tujini. Tu bi predvsem omenili ogled lesno obrtniškega sejma v Münchnu in Celovcu. Organiziramo ekskurzije v ožji in širši domovini z ogledom nam sorodnih delovnih organizacij. Občasno pripravimo tudi strokovna posvetovanja o perečih vprašanjih tehnične narave.

Za tak obseg delovanja so potrebna določena finančna sredstva, katera zagotavljamo z mesečno članarino, pri organizaciji večjih strokovnih ekskurzij pa nam vedno priskoči na

pomoč delovna organizacija. Za vse aktivnosti je potrebna določena skupina ljudi, ki je izbrana v upravnem in nadzornem odboru, katere pa se voli na občnem zboru vsako drugo leto. Stalno sodelujemo z Društvom inženirjev in tehnikov lesarstva Gorenjske, v katerem so zbrani ostali člani gozdarskih in lesarskih delovnih organizacij. Prav tako pa smo stalno povezani z Republiškim društvom inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije in prisostvujemo na njihovih sejah.

Ob zaključku leta se na seji upravnega in nadzornega odbora dogovorimo za naš obseg dela v prihodnjem letu. Kljub finančni krizi, s katero se srečujemo na vsakem koraku, upamo, da bomo z dobro voljo posameznikov in vseh članov društva naš plan v čim večjem obsegu realizirali.

Matjaž Krajnik
Vera Pečenko

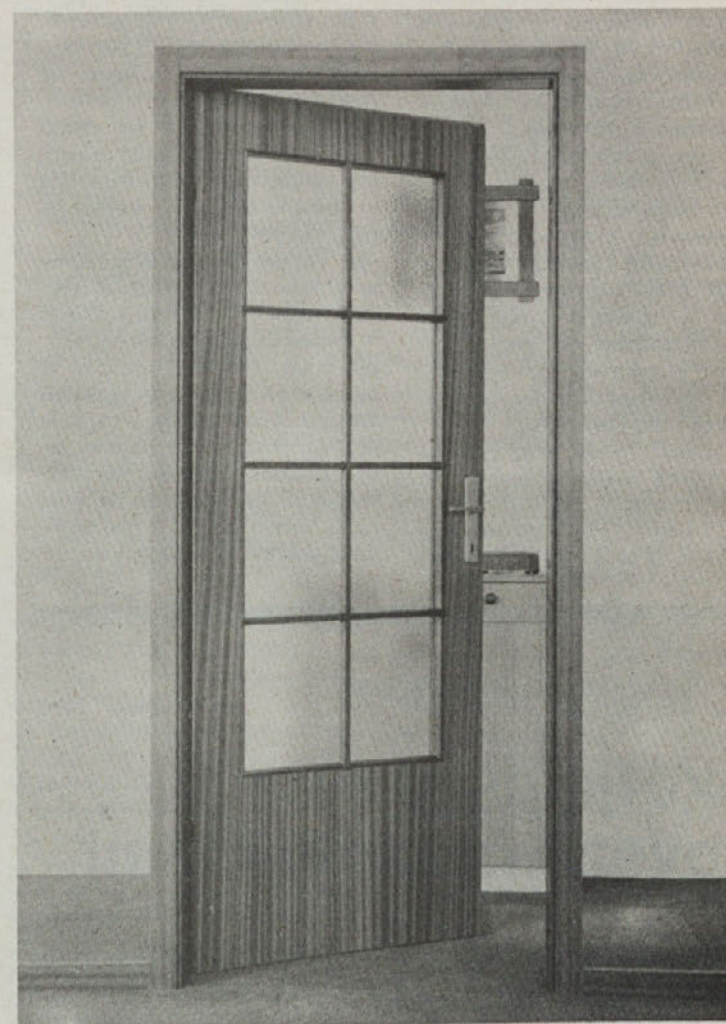
nosilcev za montažne objekte. Pri tem je uporabljal pištolo za zabijanje žebeljev, na nesrečo pa mu je en žebelj ušel mimo elementa in mu „prestrelil“ hrbtno stran desne roke. Pomoč so mu nudili v Zdravstvenem domu.

Komaj smo to nesrečo dobro zacelili, pa se je podobna zgodila Š. Vrhovniku dne 18. 10. 1988. Prav tako se je ustrelil v desno roko.

Posebej zadnji dve nesreči sta nas opozorili na varno in pravilno uporabo teh pištol za zabijanje žebeljev. Delo je lahko ob nepravilni uporabi tega ročnega orodja še kako nevarno. Tega bi se morali zavedati predvsem mojstri v obratu, ki so zadolženi za to delo, da vsakega delavca pravilno podučijo o ravnanju s tem orodjem, še posebno če tega dela še ni opravljal. Navodila za varno delo so osnova za začetek dela.

Jure Golob

Novoletni popust

Nesreče pri delu september – oktober 1988

V deželo prihajajo hladni dnevi in tudi v Jelovici smo se pričeli „tresti“. To smo občutili še posebej v prvih dneh novembra, ko nas domači kotli kar nikakor niso dovolj ogreli. Pa smo preživeli tudi tistih par dni slabšega ogrevanja, seveda smo bolj pljunili v roke, bolj vestno opravljali delo, seveda tudi z večjo mero pazljivosti, s tem tudi omilili število nesreč v teh dveh jesenskih mesecih. Čeprav sem nesreče v septembru opisal že v zadnjem glasilu, pa sta dve ostali nezabeleženi:

Dne 19. 9. 1988 je naš *Marko Frelj*, seveda zaradi prihajajočih hladnih dni, pripravil drva v Jelovici za odvoz domov. Ko je le-ta že nekako spravil na kamion, pa nikakor sebe s kamiona. Prav nesrečno mu je spodrsnilo in znašel se je na trdem asfaltu. Posledica: poškodba prsnega koša.

Zadnja nesreča v septembru pa se je pripetila *S. Kavčiču* dne 21. 9. 1988 na obratu *Sovodenj*. Pri nastavljanju stroja si je pomagal z železno stolico. V nesrečnem trenutku je imel glavo nižje od stolice in le-ta ga je udarila po glavi.

Za začetek v mesecu oktobru je dne 6. 10. 1988 poskrbel *A. Zver iz obrata Preddvor*, ko je z viličarjem pripeljal robo v delavnico. Seveda je pri tem moral odpreti in zapreti vrata za seboj. Pri tem pa jih je tako nesrečno zapiral, da ga je kar pošteno uščipnilo po prstih leve roke – pozabil jih je namreč odmakniti iz pripore vrat.

Dne 14. 10. 1988 pa je prišlo do malo težje nesreče v obratu proizvodnje montažnih objektov. *D. Dončič* je opravljal delo zbijanja

Jelovica je tako kot že prejšnja leta tudi tokrat pripravila svoj novoletni popust na večino svojega proizvodnega programa. Popust je 10-odstoten, seveda pa kupci lahko dobijo tudi številne posojilne ugodnosti, brezplačen prevoz in podobno. Ta vrata, ki so novost v proizvodnem programu Jelovice so sestavni del oglaca, ki je bil objavljen v številnih časopisih, veliko reklame pa je bilo tudi na radiu, pa tudi na televiziji se zopet sliši „ne bo vam uspelo“.

Sicer pa smo dobili tudi tekst pesmice, ki naj bi reklamno preko radia pomagala prodajati. Taka je:

*Lani so bla okenca
letos so na vrsti vrata
Jelovica za Novo leto
popuste spet pripravlja.*

d. m.

Tudi s sindikati delavcev

V občinskem svetu Zveze sindikatov Škofja Loka temeljito spremljamo vsebino internih glasil OZD. Ocena je, da se preko te oblike delavci seznanijo predvsem s poslovnimi dosežki, delitvenimi razmerji, kadrovskimi novicami, deloma z delom samoupravnih organov ipd. V nekaterih glasilih OZD bralce tudi tekoče seznanjajo z delom in prizadevanji sindikata, drugod pa je tega manj ali celo nič.

Na sestanku z odgovornimi uredniki internih glasil OZD smo se dogovorili, da tej vrsti informacij damo večjo težo. Potrudili se bomo za več informacij o delu sindikata, od novinarjev pa pričakujemo pogostejše komentarje in ocene naših aktivnosti.

S svojim prispevkom želim delavce seznaniti z nekaterimi konkretnimi aktivnostmi njihove politične organizacije z namenom in željo, da vzpodbudimo delo osnovne organizacije sindikata in zainteresirane delavce, da bolj kot doslej sodelujejo in sooblikujejo politiko Zveze sindikatov.

V občinskem svetu Zveze sindikatov Škofja Loka ugotavljamo, da delavci premalo poznajo stališča in zahteve sindikata, ki jih v zadnjem času odločno postavljamo na vseh ravneh z jasnim ciljem zaustaviti padanje življenjskega standarda delavcev.

Nekaj mesecev po razširjeni seji slovenskih sindikatov, ki je opredelila, kako iz krize s sindikatom delavcev, so razmere še slabše. Delavci čedalje bolj razmišljajo, čigav je sindikat, kajti neredko se slišijo besede obupa, češ, kaj pa ta sindikat sploh še naredi za nas. Na posvetih s sindikalnimi aktivisti, ki smo jih imeli v jesenskem času, pa tudi sedaj, in ki naj bi končno pognali v tek prenovljeno sindikalno gibanje, niso osamljena razmišljanja, da zaupanje delavski organizaciji vedno bolj hlapí. Vzroki so na dlani. Ob podražitvah, ki smo jim dnevno priča, molčimo, namesto da bi na glas povedali: tako ne gre več. Najbrž glasnost ni dovolj, čeprav nam ravnanje nekaterih organizacij in organov, ki so uporabile nekaj drugačnih prijemov, kaže, da ta metoda zaleže tudi v Sloveniji.

Vse to žene sindikat v hitro ukrepanje. Naloge so jasne in zapisane. Na prvem mestu je bitka za pravo vrednost dela. Ta bo najtežja. Gre preprosto za to, da delavcem zagotovimo tak najnižji osebni dohodek, ki mu zagotavlja minimalno socialno varnost. Trenutno v novembru znaša najnižji osebni dohodek delavca z najnižjo stopnjo zahtevnosti del in nalog ter za doseganje normalnih rezultatov dela in polni delovni čas 540.000 din. V sindikatu bomo terjali, da v primerih, ko finančne in

dohodkovne možnosti ne omogočajo izplačila takega osebnega dohodka, v OZD obvezno pripravijo predsanacijski program za izboljšanje rezultatov gospodarjenja s ciljem, da omogočijo izplačila najnižjega osebnega dohodka. To je odločna zahteva. Zanj najbrž ne bodo več dovolj le pogovarjanja z oblastjo, z vlado, z direktorji, nujno bo prihajalo do konfliktov. Sindikalni pritisk mora biti največji ob zahtevi, da se delo drugače ovrednoti in da delavec dobi tak osebni dohodek, da bo enostavno lahko preživel.

Drugo bojno področje so programi prenove gospodarstva, ki so za sindikat sprejemljivi šele, ko je v njih jasno zapisano, kako bo odvečnim delavcem zagotovljeno drugo delo. Zahtevali bomo celovit program razreševanja tehnološko-ekonomskih viškov delavcev, ki objektivno nastajajo v tržni ekonomiji.

V sindikatih smo trdno prepričani, da lahko edino resnejšo vzpodbudo za rast proizvodnje, uvajanje sodobne tehnologije uvedemo z odločno zahtevo po razbremenitvi dohodka gospodarstva. Menimo, da je v sedanjih razmerah potrebno preveriti vsako postavko obremenitve gospodarstva od proračuna do drugih neproračunskih virov, pa tudi do drugih oblik zajemanja sredstev iz gospodarstva. Med drugim bi poudaril, da vztrajamo pri

takojšnjem zmanjševanju carinskih in uvoznih dajatev in znižanju prometnih davkov ter spremembah in načinu obračunavanja obresti. Zahtevamo tudi, da se do konca leta znižajo stopnje občinskih davkov iz osebnih dohodkov in odpravi republiški davek iz osebnega dohodka.

Skratka, v sindikatu smo pripravili celovit program razbremenjevanja, ki ga bomo realizirali preko delegatskih skupščin na vseh ravneh (v Škofji Loki je bil v skupščini soglasno sprejet in realiziran tisti del programa razbremenitve, ki posega v to družbenopolitično skupnost). Za sindikat je nesprejemljivo, da se je dohodek delavca samo v letošnjem letu dodatno obremenil za cca 13 %.

V sindikatu ponovno uvajamo SINDIKALNO LISTO, ki predstavlja minimum zahtev za zagotavljanje materialne in socialne varnosti delavcev. V njej so zajete zahteve sindikata za uresničevanje pravic delavcev iz dela, nadomestil osebnih dohodkov, izplačil sredstev skupne porabe in določenih stroškov v zvezi z delom. Sindikalna lista je hkrati podlaga organom Zveze sindikatov za pogajanja in urejanje odnosov v kolektivnih pogodbah.

V kritičnem trenutku si torej

mora organizacija Zveze sindikatov z dobrim in učinkovitim delom izboriti ugled in zaupanje, saj so jo do sedaj delavci pogosto kritizirali, mnogokrat upravičeno, večkrat pa tudi ne, kar kaže na preslabo poznavanje vloge in položaja sindikata. Današnji gospodarski in politični položaj torej sili ta sindikat v hitrejšo in doslednejšo uveljavljanje svoje vloge. Zato moramo doseči, da bodo organi Zveze sindikatov svoje akcije in interese članstva prek svojih delegatov prenašali v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih organov v OZD, če ne drugače, tudi s stavko.

Naloge sindikata so jasne in zapisane. Njihovo uresničevanje pa ni odvisno le od volje in znanja (predvsem strokovnega, ki ga je premalo), pač pa tudi od smelosti, hrabrosti sindikalnih delavcev, predvsem profesionalnih na vseh ravneh. Pa vendar sem prepričan, da je v nas še dovolj življenjskih moči, sposobnosti in delavnosti, ki jih moramo koristno in učinkovito izrabiti za to, da nam bo jutri bolje. Voz je težko naložen, toda če se vsi upremo vanj z iste strani, se bo gotovo premaknil k boljšim rezultatom.

Predsednik OO ZSS
Sandi Bartol

Naši oktetovci vstrajaio in razveseljujejo

Še bom pel

*Še bom pel, vselej
iz svetle duše vesel.
Kaj mi mar, da svet je enim črn
in drugim bell!
Življenje je pesem.
In kdor je vesel,
tak človek je šele cel!
Še bom pel iz svetle duše vselej vesel.
Včasih še sebi,
za dobro voljo, zlasti pa tebi.*

(Valentin Polanšek)

Ja, prav zares, za dobro voljo vam poje tudi oktet Jelovica, da se boste ob njegovem petju duševno in čustveno obogatili ter se po svoje razgibali že ob sami melodiji, ki je, kot pravi pisatelj Ivan Cankar, „bitje zase, ima svoj telesni obraz, svoj živ pogled, svojo besedo in kretnjo! Vsaka odpre na stečaj vrata mislim in spominom brez števila; in vsaka je doživljaj, ki ostane duši neizbrisljiv.“

Vsakomur je dobro znano, da je težnja po petju prisotna pri vsakemu človeku in tudi pri tistem, ki ima slabši posluš; njegovo prepevanje je vselej vezano na razne okoliščine, zaradi katerih si v danih tre-

nutkih daje duška tudi s tem, da prepeva in to nadvse sproščeno, saj si pač z nobeno drugo umetnostjo ne more izraziti čustveno srčnih utripov tako pristno, kakor s petjem.

No, tako že gre, ali kaj oziroma kako je pa takrat, kadar je treba peti v dvojce? Je li morada njegovo sproščeno podajanje deležno enake svobode? Nikakor ne! Petje v dvojce (v duetu) bo „užitno“ samo takrat, kadar se bosta pevca odrekla svojim svobodnim težnjam podajanja, kajti v nasprotnem primeru kaj hitro lahko pride do raznih spodrslijajev, ki so petju prej v škodo kot pa v korist.

Koliko časa pa je potrebno, da dozori kako pevsko telo za kvalitetno izvajanje? Kaj kdo ve, marsikaj zavisi tudi še od drugih faktorjev. „Glasbeni utrip“, ki je prisoten dokaj svojstveno pri vsakem pevcu, je primaren; brez njegove prisotnosti si pač ni mogoče ustvariti ustreznih pogojev za skladno podajanje in oblikovanje kake pesmi. Kakšna in kolikšna je njegova udeležba po „težini“ pri posameznem

stavljen, je nedvomno zelo važen, kajti zbor ne poje samo kritikom, temveč poslušalcem, ki so prišli, da se ob petju duševno in čustveno razgibajo in da uživajo lepoto naših pesmi.“

Kakšno je stanje v tem pogledu pri oktetu Jelovica? Pri našem oktetu prilagajamo študijski program pesmi predvsem potrebam pokrovitelja in tradicionalnim nastopom okteta. Zato je povsem razumljivo, da misli oktet pri izboru pesmi posebno na vas, ki imate svoje pevsko telo zavoljo tega, da se boste

z njeno govorico, ki jo poslušava vsakdo s svojimi ušesi, jo po svoje dojema in občuti, tudi po svoje bogatili. Tako, z razmišljanji sem pri kraju. Ob koncu pa naj izrazim še dve želji: da bi nam bil čas oktetovega dozorevanja za kvalitetno izvajanje čim krajši, vaše vsakokratno srečanje z njim pa naj bi vam pomenilo vselej enkratni dogodek, ki ga ni moč pozabiti zlahka. Zato še enkrat: „SE BOM PEL. . .“

Umetniški vodja

okteta Jelovica
prof. Slavko Mihelčič

Marjan Kovač in Franc Jenko že dolga leta pojeta v oktetu Jelovica. Sta pa tudi edina, ki sta v tem oktetu tudi zaposlena v Jelovici, zato imata zagotovo veliko zaslug za več kot 10-letni obstoj tega zbora.

Iz prednjega se da razbrati, da mora imeti vsak član kake pevske skupine poleg ustrezno oblikovanega pevskega glasu še nekaj drugih odlik, na podlagi katerih lahko živi in deluje kaka ustvarjalna skupina. Pevski glas pa si lahko oblikujemo samo takrat, kadar ga poslušamo z drugačnimi ušesi kot navadni človek. Pogoj je seveda ta, da imamo „glasbena ušesa“. Navdušen pevec ne more biti brez petja, zato poje in prepeva z vso predanostjo v različnih vokalnih skupinah, ki delujejo v tem ali onem kraju, saj se dobro zaveda, da pesem družijo človeštvo in gradi čvrste in tople človeške vezi.

In sedaj še nekaj besed o sodelovanju pevca v kakem številčno manjšem vokalnem sestavu (semkaj spadajo skupine do deset pevcev). Biti aktivni član kake take skupine ni preprosta zadeva, kot bi si nekdo predstavljal ali mislil. Vsak pevec ni „rojen“ za tako udejstvovanje; treba ga je vsestransko vzgojiti, da bo lahko s svojim glasom zadovoljivo prispeval k zlitosti zborovskega zvoka.

pevcu, pa se le to najlažje oziroma najbolje čuti ali opazi takrat, kadar izvajajo pevci kako zahtevnejšo pesem brez dirigenta. Naloga zborovodje je torej prvenstveno v tem, da s svojimi gibi rok, ki so dokaj različno široki, visoki in tudi vsebinsko primerno „globoki“, nekako vsklajuje te „glasbene utripe“ v kolikor toliko homogeno pevsko telo. In sedaj naj ne bo odveč, če k prednjemu razmišljanju dodam še nekaj misli o programski politiki okteta Jelovica. Ko so pred leti vprašali pokojnega opernega dirigenta in skladatelja Rada Simonitija, kaj misli o sestavi programov, jim je odgovoril, da „pevski program ni samo stvar zborovodje, ampak je stvar širših razpravljanj in ustvarjalne izmenjave mnenj v društvih samih, z izkušenimi delavci na tem področju. Smiselno izbrani spored koncerta ali priložnostnega pevskega nastopa naj bo razporejen tako, da bomo poskušali že na začetku dobiti stik s poslušalci. Psihološki občutek, da je ta stik vzpo-

Za smučarje rekreativce

Smučajmo organizirano

Zaradi velikega zanimanja za smučanje v preteklem letu smo se smučarji odločili, da organiziramo smučarsko sekcijo „Jelovica“. V četrtek, 21. 10. 1988 smo se ob 18. uri zbrali na ustanovnem občnem zboru, ki se je odvijal v gostilnici Lontrg. Prisotnih je bilo 24 članov-smučarjev. Na tem zboru smo izvolili svoje predstavnike, ki naj bi nas zastopali in vodili. Predsednik sekcije je Dušan Teršek, tajnik Andrej Franko in blagajnik Milena Kačičnik.

Sekcija in njeno vodstvo so si zadali za to sezono velike načrte, kot prvo nabavo sezonskih smučarskih kart za smučišča na Starem vrhu in Soriški planini. Omenim naj, da je ta naloga že uspešno opravljena. V nadaljevanju naj bi izpeljali tekmovanje v veleslalomu in smučarskih tekih za vse jelovške delavce, tečaj smučanja za začetnike in tudi za tiste, ki že vijugajo po snegu. Ekipa „Jelovice“ naj bi se udeležila občinskih in SOZD-ovih tekem, prav tako pa tudi Lesariade. Po možnosti bi preko sekcije nabavljali smučarsko in ostalo opremo po ugodnejših cenah. Izpeljali naj bi vsaj dva izleta na bele poljane, opravljali skupinske kondicijske priprave na prostem in v telovadnici. Prav tako pa smo se zmenili za nakup enotnih puloverjev.

Dogovorili smo se o načinu financiranja sekcije in sklenili, da s svojo dejavnostjo ne bomo preveč posegali v že tako tanko sindikalno blagajno, odločili smo se za simbolično članarino 5.000 din. Pri vseh akcijah pa bomo iz lastnih žepov prispevali določen znesek, poskušali pa bomo tudi z delovnimi akcijami. Seveda nam vsaka finančna in druga pomoč od druge tudi ne bo odveč.

No, na kratko sem opisal program dela sekcije, ki je vsekakor rekreativna, družabna in pa seveda jelovška. Zato mi ostane samo še, da vas v čimvečjem številu povabim k sodelovanju. Vse zainteresirane smučarje tekače in alpince vabim, da se oglasijo pri Andreju, int. tel. 287.

NASVIDENJE NA SNEGU!

Dušan Teršek

Delajte domače naloge, kajti majhne naloge dajejo dostikrat pobude za velike stvari . . . Samo dušni boj nas ohranja mlade.

(arhitekt Jože Plečnik)

K ljubezni spada, da vemo, kaj delamo; k ljubezni spada sposobnost in volja, da sprejmemo vso odgovornost za partnerja; k ljubezni spada odločno prizadevanje za zvestobo.

(Luise Rinser)

Ljubezen ni za to, da nas osrečuje . . . Mislim, da je za to, da nam pokaže, kako močni znamo biti v trpljenju in koliko znamo prenesti.

(Hermann Hesse)

Jelovica skupno šesta

Letos smo se udeležili že 8. sindikalnih iger, ki so potekale od srede septembra do srede novembra. Tekmovali smo v naslednjih disciplinah: streljanje, plavanje, kegljanje, šah, kolesarjenje, košarka, odbojka, mali nogomet, balinanje, namizni tenis in pikado. V teh disciplinah smo dosegli naslednja mesta:

	MOŠKI	ŽENSKE
STRELJANJE	16.	14.
PLAVANJE	8.	—
KEGLJANJE	4.	5., 14.
ŠAH	3.	—
KOŠARKA	5.	—
ODBOJKA	9.	8.
MALI NOGOMET	5.	—
BALINANJE	1.	—
NAMIZNI TENIS	3.	7.
PIKADO	—	10.

Sodelovalo nas je 68 tekmovalcev. Ekipno smo dosegli 6. mesto. Zmagala je ekipa LTH, drugo mesto je dosegla ekipa Elektromotorji iz Železnikov, tretje mesto ekipa Alpetour, četrto Alpina, peto Upravni organi, sedmo Gorenjska predilnica itd.

B. K.

Te tri pokale so osvojili naši športniki na sindikalnih igrah v Škofji Loki. Največji pokal so dobili balinarji za prvo mesto, za tretje mesto pa so dobili pokal šahisti in igralci namiznega tenisa.

Šele tedaj, ko vidite, kakšni so vaši vnuki, lahko presodite, če ste dobro vzgajali svoje otroke.

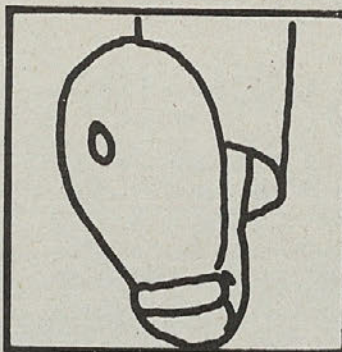
(Erich Maria Remarque)

Kapljica rose se blesti v jutranjem soncu. Dan je lahko biser, eno stoletje pa nikoli.

(Gottfried Keller)

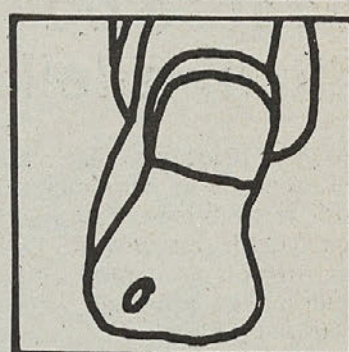
UREDNIŠKI ODBOR: glavni in odgovorni urednik Danica Miklavčič, člani: Stanka Žbogar, Franc Zihel, Milan Omahen, Jana Debeljak, Anton Zupan, Irena Košnjak. Tehnični sodelavec Janez Čadež. Naklada 1.750 izvodov. Tisk: Tiskarna LINKE, Sp. Pirnice

KADROVSKE NOVICE

ZAPOSILILI SO SE

SIMON DOLINAR — iz JLA v proizvodnji vhodnih in garažnih vrat
ROBLEK BOŠTJAN — pripravnik v obratu Kranj
JAGODIC MIRAN — v obratu Preddvor
JEZERŠEK SREČO — v vzdrževalnem servisu Stari dvor
KOŽUH ANA — za določen čas v operativni pripravi dela
COF IZTOK — za določen čas v razvojni službi
KOS BORUT — lesar, pripravnik v obratu Preddvor
STOJČIČEVIČ SLOBODAN — strojni ključavničar, vzdrževalni servis Stari dvor
POTOČNIK MIHAEL — delavec brez poklica v obratu Sovodenj
MILOVIČ VERICA — ekonomski tehnik, za določen čas v poslovalnici Bar
PINTAR MIHAEL — lesarski tehnik, pripravnik v proizvodnji montažnih objektov
FODER VANJA — ekonomski tehnik, v finančni službi
FRELIH ALEŠ — iz JLA v proizvodnji oblog
JENKO ZORAN — iz JLA v prirezovalnici Stari dvor
ZARNIK ANTON — vzdrževalec vozil in strojev v vzdrževalnem servisu Stari dvor
FAJFAR TOMAŽ — delavec brez poklica v obratu Kranj
JAGODIC GABRIJEL — obdelovalec lesa v obratu Kranj
KLEVIŠAR ANDRE — lesarski tehnik, pripravnik v službi kontrole kakovosti
MARKUN MATJAŽ — lesarski tehnik, pripravnik v tehnološki pripravi dela
HRENKO IVAN, dipl. ing. lesarstva — pripravnik v tehnološki pripravi dela
RUBINEK ANDREJA — obdelovalec lesa, pripravnica v prirezovalnici Stari dvor
NOVAK TATJANA — ekonomski tehnik, v računovodski službi

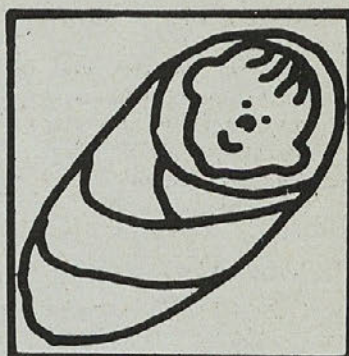
Z DELOM SO PRENEHALI

KOS VLADIMIRA — odpoved
SUSAK ŠERIF — izključitev
BOŽEK DARKO — v času poskusnega dela
ZEVNIK ALEKSANDER — odpoved
KOPRIVNIK FRANC — umrl
BENEDIČIČ TOMAŽ — izključen
ZAJC ZDRAVKO — sporazumno
VAGIČ ČEDA — odpoved
GRABRIJAN STANKO — izključen
JEMEC MARKO — odpoved
OSREDKAR MITJA — iz prirezovalnice
PODPEČAN SLAVA — iz obrata zalag
REŽEN ROBERT — prirezovalnica

POROČILI SO SE

TATJANA TIČAR in JANEZ ŠTIRN
BARNARDA JENKO-ŠOLAR

NARAŠČAJ IMAJO

URŠKO — Angelca in Marko Železnik
MARUŠO — Damjana Intihar
DOMINIKA — Franjo Slabe
PETRO — Drago Klemenčič
KLEMENA — Marijana Šifrer
Marija Bergant — sina
ŠPELO — Marinka Slabe
ROKA — Anton Ravnikar
ANO — Marija Magušar
MARINA — Eli Cegič

ZAHVALI

Ob smrti mojega očeta se vsem sodelavcem najlepše zahvaljujem za izrečena sožalja in podarjeno cvetje.

Milan Mavec

Ob prerani smrti drage mame se vsem sodelavcem zahvaljujem za izrečena sožalja in podarjeno cvetje.

Jože Habjan

Obiskali so naš učenci četrth razredov osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Loke

Sedaj še bolj cenimo delo in izdelke Jelovice

Vsako leto pride na ogled naše delovne organizacije kar precej učencev iz osnovnih šol iz Škofje Loke, Kranja, pa tudi iz Ljubljane. Zadnji sta bili na obisku v naši DO učenci četrth razredov OŠ Peter Kavčič iz Škofje Loke. V tem razredu se namreč učijo o lesu, zato je ogled naše proizvodnje za njih zelo zanimiv, ogled so poimenovali „Od deske do okna“.

Ob tej priliki smo jih naprosili, da napišejo nekaj zapisov o svojih vtisih ali narišejo risbico. Našemu povabilu so se zelo radi odzvali in tukaj vam predstavljamo nekaj njihovih del:

Lepo pozdravljeni!

Bili smo na obisku v vaši delovni organizaciji. Smo četrtošolci OŠ Peter Kavčič v Škofji Loki. Letos se učimo o gozdu. Zdaj vsi vemo, da je gozd veliko bogastvo narave in ga znamo ceniti. Naši gozdovi zaradi onesnaženja ozračja propadajo, zlasti iglavci. Vsi bi se morali zavzemati za čistejši zrak in za zdrave gozdove. Pri vas smo si ogledali, kakšna je pot od hloda pa do izdelka – okna. Zelo težko delo imajo delavci pri žagah. Pomislili smo tudi, kako jih zebe, ko je mrez. Delavci pri strojih imajo odgovorno delo. Čudili smo se tudi, kako zdržijo delavci v obratih, kjer ležijo in lakirajo. Nas je kar dušilo v grlu, ker tega nismo vajeni. Cenimo vaše delo. Tovariš, ki nas je vodil, nam je povedal, kako se trudite za kvaliteto izdelkov. Težko je s prodajo, smo izvedeli pri vas. Pa smo razmišljali: „Je kakšna pot iz te krize? Kdaj bomo lahko spet več gradili?“ Ko bomo starejši, bi vsi radi sezidali tople domove, v katere bi vžidali vaša okna. Hvala vsem, ki ste nam omogočili obisk. Še posebno lepa hvala tovarišem, ki ste nas vodili po tovarni. Želimo vam veliko delovnih uspehov.

Učenci 4. d razreda

To je Jelovica

V petek 28. 10. 1988 smo šli v tovarno Jelovica. Ogledali smo si delo na tekočem traku. To je bilo zelo zanimivo. Jaz sem si to predstavljala čisto drugače, toda ko sem to videla v resnici, sem šele razumela, koliko je potrebno, da nastane lep izdelek. Videli smo, kako se naredijo okna in vrata. Najbolj pa so mi všeč montažne hiše, ki so zelo lepe in hitro postavljene. Zid je lesen in topel. Takšno hišo velikokrat vidim

na televiziji po reklamah. Vsakdo bi rad stanoval v njej. Tudi jaz!

V Jelovici so delavci lahko ponosni, da izdelujejo tako lepe hiše, okna ter vrata. Z veseljem vedno poslušam reklamo: DA, TO JE JELOVICA in včasih NE, NE BO VAM USPELO, TO JE JELOVICA. Jaz pa pravim in vam čestitam, da vam je uspelo izdelati zelo kvalitetne in lepe izdelke.

Monika Tavčar,
4. d razred

Bili smo v Jelovici

V petek smo šli v tovarno oken in vrat, Jelovico. Videli smo, kako poteka proizvodnja od začetka do konca. Najprej smo videli, kako predelajo hlode v deske. Delavci najprej hlode naložijo na voziček in ga potisnejo v žago. Iz enega hloda dobijo sedem ali več desk. Nato jih ponovno dajo v žago, ki jim poreže robове. Obdelane naložijo na kupe, katere viličar odpelje v sušilnico. Nato smo si ogledali prostor, kjer deske režejo na različne dolžine. Te dele uporabijo za izdelavo oken in vrat tako, da jih zlepijo skupaj. Potem zlepljene dele odpeljejo v drugo delavnico, kjer iz njih izdelajo okvirje za okna in vrata. Nato jih zaščitijo s premazom. Ko jim vstavijo stekla, jih še polakirajo. Nato ji vstavijo še kljuke in ključavnice. Izdelki so tako narejeni in pripravljeni za prodajo.

Miha Muznik,
4. a razred

Obisk v Jelovici

Na televiziji sem večkrat gledala reklame. Zelo mi je bila všeč risanka, kjer so napadali grad, vendar se jim je stražar smejal in jim rekel: „Ne bo vam uspelo, saj to je Jelovica.“ Kot vsi otroci,

sem bila tudi jaz radovedna, kaj je to Jelovica. Mami mi je razložila, da je Jelovica tovarna na Tratu.

Večkrat smo se peljali mimo nje, toda notri nisem bila nikoli. Moja želja, da bi si tovarno ogledala, se je letos izpolnila. S tovarišico Mrakovo smo bili na obisku v tovarni. Sprejela sta nas dva tovariša. Podarila sta nam priponke in nam pokazala, kako iz hlodov nastanejo vrata in okna.

Kako hitro postavijo delavci montažno hišo, sem lahko videla pri atijevem bratrancu. Tudi jaz bi rada imela montažno hišo.

Najtežje opravilo v tovarni se mi je zdelo na začetku, kjer žagajo hlode. Delavci so zunaj pozimi in poleti ter prekladajo težke tovore.

Ko sedaj vidim nova okna ali vrata, se spomnim na ljudi, ki iz posekanih dreves naredijo tako lepe izdelke. Cenim njihovo delo.

Tina Oblak,
4. d razred

Na obisku v Jelovici

V petek zjutraj smo se nekaj po sedmi uri odpeljali z avtobusom na Trato. Šli smo v Jelovico, da bi si ogledali predelavo lesa. Tovariš, ki nas je vodil po tovarni, nam je najprej pokazal obrat, v katerem začnejo predelovati les. Najprej iz hlodov nažagajo deske, nato jih posušijo. Posušene lepo zložijo, kjer počakajo na obdelavo. Iz teh desk potem naredijo

okna, vrata in montažne hiše. Za nas je bilo to zelo zanimivo, saj smo prvič videli, kako iz smreke nastanejo gotovi izdelki. Veseli smo bili te ekskurzije in si želimo še več podobnih ogledov.

Špela Mohorič,
4. a razred

V Jelovici

V petek smo šli na Trato, ogledati si Jelovico. Sprejel nas je tovariš Igor. Vodil nas je skozi tovarno. Najprej smo videli, kako izdelajo okno. Hlode so olupili in razžagali na primerne dolžine. Deske so naletvili in jih v sušilnici sušili. V sušilnicah mora biti vlaga, preprih in primerna temperatura. Če je bila deska debela 2 cm, se je sušila 2 dni. Deske so potem pooblali. Iz posušenih desk so stroji odžagali kose, ki so bili poškodovani. Odžagali so tudi predolge deske, da so bile enake dolžine. Deske so potem zaščitili in prebarvali. Od takole pripravljenih desk so sestavljali okna.

Odvečne kose so zlepi skupaj, da bi jih lahko uporabili. Potem smo videli, kako izdelajo vrata. Deske so skupaj sestavili in zabili z žebli. Noter so dali papir in ga pripeli. Potem so dali poleg še primerne mase in vse stisnili. Ko so poravnali robове, so vrata še prebarvali. Končen izdelek so zavili in pospravili v skladišče. Izdelke pošiljajo v razne države. Tovarišu Igorju smo zastavili nekaj vprašanj. Seveda nam je nanje vljudno odgovoril. Ko nas je tovariš Igor spremil, smo videli, kako stare in slabe deske koristno uporabijo. Potem smo dobili broške. Moram reči, da so zelo lepe. Ob obisku smo se imeli lepo in smiselno hvaležni za lep sprejem.

Samra Jahič,
4. a razred

Bili smo v Jelovici

V Škofjeloški občini je veliko gozdov. Zato je v Škofji Loki dobro razvita lesna industrija. Največja tovarna lesnopredelovalne industrije je Jelovica. V petek smo si učenci našega razreda ogledali to tovarno. Pri vходу nas je pričakal tovariš Igor, ki je inženir v tej tovarni. Predstavil nam je tovarno Jelovico. Tovarno sestavlja več obratov. V njih je zaposlenih okrog 1000 delavcev. Igor nam je razkazal tudi notranjost tovarne. Videli smo različne stroje. Na žagi razrežejo hlode v deske. V posebnih pečeh jih posušijo. Ogledali smo si proizvodnjo oken in vrat. Veliko dela opravijo s stroji. V Jelovici pa ne izdelujejo samo okna in vrata, ampak tudi montažne hiše. Izdelke iz Jelovice poznajo po celem svetu. Lesne odpadke shranjujejo v silosu in jih potem pokurijo. Tako ogrevajo tovarno in varčujejo z energijo.

Kdor želi biti zaposlen v lesni industriji, se lahko šola v šoli lesne stroke, ki je poleg tovarne Jelovica.

Ta ekskurzija mi je bila zelo všeč. Kar smo se v razredu učili, smo videli v tovarni.

Blaž Žarko, 4. a razred

